

Nagyszombatról érkezett jelentés szerint a szászok tárgyalásait a bormánnyal kedvezően ítélik meg és biztossá veszik, hogy még a hét folyamán a két párt között létrejön a megegyezés.

A kormánykörök biztossá számítják, hogy a szobeni szászok a kormányvaló együttműködés mellett fognak határozni.

Bukarest, február 3. A parlament mai ülésén

Tatarescu miniszter nyilatkozata a Magyar Párttal kötött paktumról

Tatarescu miniszter ma délelőtt tizenegy órakor Kolozsvárra érkezett Iteanu háromszék-megyei szenátor kíséretében. Ma délre hivatta ugyanis össze a miniszter Erdély összes prefektusait értekezletre, hogy instrukciókat adjon nekik a közigazgatási reform alkalmazására és a községi választások ügyében.

Ugron István látogatása a miniszternél

Délután három órakor Ugron István, a Magyar Párt elnöke kereste fel dr. Gabányi Imre kíséretében Tatarescu minisztert, akivel több mint két órán át tárgyaltak. Ugron István a tanácskozásokról röviden csak a következőket mondotta:

— A megegyezés a kormányhatalommal elkészült, de még nem történt aláírás. Az egyezmény ratifikálása Bukarestben fog megtörténni. A párt ottani tárgyalóbizottsága az aláírás utáni a fővárosban marad.

Tudvalevő ugyanis, hogy az eredeti megállapodások értelmében a Magyar Párt és a liberális párt között létrejött választási paktumot előbb Bratianu Jonel miniszterelnöknek kell aláírnia és úgy volti, hogy Tatarescu miniszter már az aláírt paktummal érkezik Kolozsvárra. Arról, hogy ez miért nem történt meg, egyik részről sem voltak hajlandók nyilatkozni.

A miniszter fogadószobájában

A vármegyeháza termeiben egész délután lázas sűrűség volt. Különböző politikai, társadalmi és közgazdasági küldöttségek járultak a miniszter elé. Közvetlenül az esti félnyolcas expresszsel való elutazás előtt Tatarescu miniszter kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit is, akiknek rövid kolozsvári tartózkodásáról és az általános választási helyzetről a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Kolozsvárra jövetelemnek egyedüli célja az volt, hogy részt vegyek azon a közigazgatási konferencián, amelyre Erdély valamennyi prefektusát összehívtam. Az a szokásom ugyanis, hogy időről-időre megbeszéltem a vármegyék

megkezdődik a választóügyi javaslat vitája. Előadója Florescu volt igazságügyi miniszter lesz. Florescu a Rajid munkatársának kijelentette, hogy intenciója az, miszerint a kisebbségeket a választási törvény minél szélesebb jogkörben részesítse. Politikai körök egyébként azt a tényt, hogy Florescu lett a javaslat előadója, akormányának a kisebbségekhez való közeledése jelének tekintik.

vezetőivel a közigazgatási helyzet aktuális kérdéseit, hogy a hiányokon lehetőleg segíteni tudjunk. Jelenleg éppen az általunk megszavazott közigazgatási reform alkalmazásáról tanácskozunk. Erről a kérdéssel később is lesz még tanácskoznivaló elég, mert egy ilyen hatalmas reformot csak részletekben lehet megvalósítani. Vannak ugyanis intézkedések, amelyeket már a törvény életbeléptetése után az első hónapokban lehet megvalósítani, más intézkedések alkalmazásához pedig évekre van szükség, aszerint, hogy a közigazgatási élet milyen szükségleteket mutat fel az idők során.

Az általános helyzet

— Ami pedig a községi választásokat illeti, nagy vonásokban a következőkben vázolhatom az általános helyzetet. Pártunk, a liberális párt eredeti felfogására megfelelően kizárólag gazdasági jellegűt akar adni a községi választásoknak. Az új közigazgatási reform is ennek a programjának a szellemében készült el. Azt akarjuk ugyanis, hogy a városok, községek és vármegyék gazdasági vezetése a legjobban megfelelő emberek kezébe kerüljön. A párt valamennyi tagozatának határozottan olyan utasításokat adottunk, hogy a községi választásokat kizárólag ezen a téren kezeljék minden politikától mentesen. Ezenkívül felhívták intéztünk az országos összes politikai pártjaihoz, beleértve a kisebbségeket is, hogy lépjenek velünk összeköttetésbe a politikamentes községi választások érdekében. Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy egyes pártok nem akarnak minket megérteni és a mi békejobbnakra összeszorított ököllal válaszoltak, mert mindenáron politikai küzdelmet akarnak csinálni a községi választásokból. Mi nem félünk a harctól, sőt szeretjük és fel is fogjuk venni a küzdelmet azok segítségével, akik mellettünk vannak, azokkal szemben, akik nem akarnak minket megérteni. Azt majd meglátjuk később, hogy kinek lesz igaza.

A magyar párti paktum

— A Magyar Párttal létrejött választási megállapodásról csak annyit mondhatok, hogy

a kormánynak régi kardinális elve volt a kisebbségekkel való megértést elősegíteni. Ennek a szellemnek megfelelően elhatároztuk, hogy bizonyos feltételek mellett együtt megyünk a választásokba a tulajdonképeni Magyar Párttal és a magyarság más politikai csoportjaival. Tekintettel arra, hogy ezek a politikai alakulatok feltételeinket elfogadták, megegyezés jött létre, amelyet most már csak meg is kell valósítani.

— Az állítólagos engedményekről csak annyit mondhatok, hogy az eddig között és forgalomban lévő hírek csupa meg nem értett dolgokra vonatkoznak. Nem ismerem a Magyar Párt hivatalos kommunikációját, de a tárgyalások során megmondtuk és most is fentartjuk, hogy nem rendeljük alá az állam eminens érdekeit választási érdekeknek. Tulicítani egyáltalán nem lehet azon a címen, hogy a választásoknál bizonyos számú szavazatot fogunk kapni. Azok az engedmények, amelyeket a Magyar Pártnak tettünk, véleményem szerint teljesen összehangzásban vannak az állam érdekeivel. Tulajdonképen nincs is engedményekről szó, hanem olyan kérdésekről, amelyek mindig felvetődnek egy állam életében és amelyek eddig megoldatlanul maradtak. Ezeket az engedményeket azonban nem a választások érdekében tettük, hanem azért, hogy vannak olyan problémák és kívánságok, amelyeket minden kormánynak meg kell oldania, illetve teljesítenie, ha azok felmerülnek. Az erre vonatkozó tárgyalások nincsenek is összefüggésben a választásokkal és csak azért kerültek most szóba, mert a választásokból kifolyólag éppen tárgyalásokban voltunk a Magyar Párttal. Egyébként örömmel konstatoálom, hogy új kor szak állott be a Magyar Párt politikájában a mindenkor román kormány, illetve a román állam felé való közeledés tekintetében. Azt hiszem, hogy ez az orientáció a párt vezetőségnek azt a belátását jelenti, hogy az ország kisebbségi polgárai csakis az állam érdekeinek keretein belül érhetnek el olyan eredményeket, amelyek a saját életükre kiható fontossággal bírnak. Határozottan remélem, hogy a kisebbségi életben új éra küszöbén vagyunk.

Négy hét — négy év

Tatarescu miniszter még elmondotta, hogy sokan intéztek hozzá ironikus kérdéseket arról, hogy miért köt a kormány paktumot és miért dolgozik olyan nagy apparátussal a közigazgatási törvény életbeléptetésén, hiszen mindössze csak négy héttel maradnak még uralmon. A miniszter válaszképpen ezekre a kérdésekre a következő hangsúlyozott kijelentést tette:

A fürthi messiás

— Regény —

Irta Jacob Wassermann

Alapjában véve fájt neki, hogy el kell mennie ezekről a mezőkről, ki tudja, milyen messzire. Olyan szép volt itt! Milyen szélesen és nyugodtan terül el a síkság! Fénytelen kör mászott a szántókra és odaát Nürnberg emelkedett, császári várával, erős falával és vékony, büszke tornyaival. Ezeket a házakat talán márványból építették és a szövetek és a sok arany és a pompás paripák és a vitézi tornák, a nagyvásár, milyen tarka, milyen változatos, milyen örömmel teli és ragyogó mindez!

A világ lassan beléhanyatlott az alkonyatba. A tompa, fenyegető sűrűködés, amely mindenütt eluralkodott és egyre nagyobbra dagadt, valami határozatlan félelemmel töltötte el. Egy kertajtó előtt egy nagy kő hevert, fáradtan ereszkedett le rá. Samson Weinschenk és a hozzátartozói már két kocsit telerakodtak és most üres falak között ültek. De Dávid Tischbeck is és Samuel Schrenz és Hutzel Davidla és Löw Wassertrudinger és Moses Käsbauser és Maier Wolf: mindannyian elkészültek már és készek voltak örökre elhagyni az idegen országot. A gyermek, mintha csak nehéz sorsokat érzett volna előre, azért volt szomorú és úgy volt, mintha valahonnan valami fájoan szép muzsika csendülne és előmlene a zsidónegyed szegényes utcáin.

Föltekintett és a Nathánék Racheljét pillantotta meg, amint nehézkes, de sietős lépésekkel tartott feléje. Tova akart mellette lépni, de Benjamin megszólította. Rachel összeresztent,

két karjával valami ellökő mozdulatot tett és gyorsan tovább akart menni — átal, a keresztények háza irányába. De hirtelen, mintha mást gondolt volna, leült a fiu mellé a köré.

— Holnap indulni kell, — tudod-e gyerekek? — kérdezte a fiától.

A gyermek igent mondott, de Rachel nem szólt többet. Olyan volt, mintha egészen magába hullott volna. A fiu látta, hogy az arcát a kezébe temeti és kuporgó ültében a két könyöke mélyen belényomult az ölébe. Eszébe jutott, hogy a zsidó törvény tiltja az ilyen alacsony ülést. Csak a gyászolóknak szabad, a halottaikért. Akkor gyorsan fölállt. De még mielőtt fölcsudhatott volna meglepetéséből, a leány hevesen belémarkolt a karjába, magához vonta őt, fejét két keze közé fogta és zaratnokosan izzó, száraz ajkát szenvedélyesen rátapasztotta a szájára. Benjamin azt hitte, hogy menten elsüllyed. Homlokán verejték csapott ki és úgy szurta, mint a tű hegye. Hallotta Rachel szívének dobogását, olyan volt az, mint valami tompa kalapácsütés, testének melege átáramlott az ő testébe és felbomlott haja ráhullott a fejére. Es hirtelen nedves cseppek hullottak az arcára és csak a leány hangos felzokogásából értette borzongva meg, hogy könny az, ami arcára hull. Rachel hirtelen fölállt, durrván eltaszította magától a fiát és tovaisietett.

A Rózsá-utcában egy kicsiny, zöldre festett ház állott, ebben lakott a studiosus Thomas Peter Hummel. Rachel ügyvel-bajjal tapogatózott át a pitar sötétjén. Hirtelen, — maga se tudta miért, — a Talmud Táánit egy mondata jutott eszébe: „és én elnémitom minden ujjongásukat, az ünnepeiket, ujjoldjaikat és szombatjaikat.“ Rekedt ének csapott ki az

épület hátsó részéből, azután duhaj zajongás, össze-vissza, pohárcsengés, kacagás és aztán egyszerre megint néma csend. Egy lány, hajlékony középhang, valami dalba kezdett. Rachel ősmerte ezt a hangot, amelynek olyan csábító ereje volt és amelyről azt hitte, hogy senki se tud ellentállani neki.

„Teli rózsá nyíltok ezer bimbó közül...“ régi nóta, telve buslakodással és vággyal. Az, aki énekelte, bizonyosan sokat szenvedett a szerelemben. Olyan volt az, mint amikor kicsiny madár fogságba esik és bizonyos, hogy csak a szabadságban tud élni és most ott raboskodik egy sötét kalitkában és sebesre verdesi a szárnyát. A nóta már régen elhangzott, de Rachel még mindig mozdulatlanul állott és az ajtóhátsókból egy vékony fényugár esett a homlokára. Hirtelen kirobbant az ajtó és a nyílásban, kacagva, félkezével boroskancsót emelve, szabad kezével, kitörő jókedvvel integetve maga után a diákok seregét, Thomas Peter Hummel lépett ki. A szoba füsttel volt tele, mert az ifjú emberek pipákat lógattak a szájukban és nagy igyekezettel pöfékeltek. Hummel betette az ajtót, kovakövel szikrát csiholt, meggyújtott egy olajmécsét, mert a pincébe akart menni. Amikor a méccsel kezében megfordult, észrevette Rachelt. A diák elsápadt. Kicsiny száját összeszorította, szemébogara úgy kitágult, mint egy macskáé és végre, valami tompa, kérdő hang szakadt ki a torkán.

— Elköltözünk innen, — mormogta Rachel és az álla lehullott a mellére.

A diák gyorsan kimosolygott fekete, kacér szakállal alól és azt mondta, hogy szobába nem vezetheti, de jöjjön vele a pincébe — és Rachel követte őt, be, a dohos pincébe.

Folytatása következik.

— Megmondo most megismétlen évet is jelenthet, pedig nekünk dolgozni. Nem érünk Végül a mini jövő héten hossza Kolozsvárra.

Hirt adtunk n tásokra Kolozsvárc busztagu bizottság vezetésére. A bizo

A kamara ma lók értekezletre t ban, ahol Bratian beezédben instrua tekintetében. Töb

A választások pontot is én szak én vállalom. Ha működését fogja kor engemet fogt dezem, illetve k ményének ütőéré lentőséget a mez lenleginek sem a

február A községi

(Bucuresti-B Uj Kelet, hogy Nincsics jugosz el és a kisanta uljnek össze f Jólértesült.

10 én csak rövé március hónapj hogy a Raguzá

„Csak” Constantine

(Bucuresti-B tudósítójától.) levőleg tegnap gezzék azt a ko véleménynel a létrejöttét. A ré nézeteltérések k között és emiatt érdeklődéssel te nap is azonban tárgyaló felek r lapodni és így zását, illetve re időre halasztotté nikét adtak ki, szamában leköz rendkívül hűvös kadás jelének t

Alexandru délután a kama tikai személyisé jelentést tette:

— Február ban csak áprili az általános vá Ami a kormán parasztpárt jöh az bizonyította, amely az orszá hogy nehéz idő ságát, mert var simításokat eszi Romániában ké megtörténik és a többi kisebb morzsolódn.

Alexandru ként hat. Egye elérni vele, h kézett elhido

Nagyszébenből érkezett jelentés szerint a szászok tárgyalásait a bormánnyal kedvezően ítélik meg és biztosra veszik, hogy még a hét folyamán a két párt között létrejön a megegyezés.

A kormánykörök biztosra számítják, hogy a szesbeni szászok a kormányval való együttműködés mellett fognak határozni.

Bukarest, február 3. A parlament mai ülésén

Tatarescu miniszter nyilatkozata a Magyar Párttal kötött paktumról

Tatarescu miniszter ma délelőtt tizenegy órakor Kolozsvárra érkezett Iteanu háromszék-megyei szenátor kíséretében. Ma délre hivatta ugyanis össze a miniszter Erdély összes prefektusait értekezletre, hogy instrukciókat adjon nekik a közigazgatási reform alkalmazására és a községi választások ügyében.

Ugron István látogatása a miniszternél

Délután három órakor Ugron István, a Magyar Párt elnöke kereste fel dr. Gabányi Imre kíséretében Tatarescu minisztert, akivel több mint két órán át tárgyaltak. Ugron István a tanácskozássokról röviden csak a következőket mondotta:

— A megegyezés a kormányhatalommal elkészült, de még nem történt aláírás. Az egyezmény ratifikálása Bukarestben fog megtörténni. A párt ottani tárgyalóbizottsága az aláírás utáni a fővárosban marad.

Tudvalevő ugyanis, hogy az eredeti megállapodások értelmében a Magyar Párt és a liberális párt között létrejött választási paktumot előbb Bratianu Jonel miniszterelnöknek kell aláírnia és úgy volt, hogy Tatarescu miniszter már az aláírt paktummal érkezik Kolozsvárra. Arról, hogy ez miért nem történt meg, egyik részről sem voltak hajlandók nyilatkozni.

A miniszter fogadószobájában

A vármegyeháza termeiben egész délután lázas sűrűség volt. Különböző politikai, társadalmi és közgazdasági küldöttségek járultak a miniszter elé. Közvetlenül az esti félnyolcas expresszsel való elutazás előtt Tatarescu miniszter kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit is, akiknek rövid kolozsvári tartózkodásáról és az általános választási helyzetről a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Kolozsvárra jövetelemnek egyedüli célja az volt, hogy részt vegyek azon a közigazgatási konferencián, amelyre Erdély valamennyi prefektusát összehívtam. Az a szokásom ugyanis, hogy időről-időre megbeszélésem a vármegyék

megkezdődik a választóügyi javaslat vitája. Előadója Florescu volt igazságügyi miniszter lesz. Florescu a Rajid munkatársának kijelentette, hogy intenciója az, miszerint a kisebbségeket a választási törvény minél szélesebb jogkörben részesítse, Politikai körök egyébként azt a tényt, hogy Florescu lett a javaslat előadója, akormánynak a kisebbségekhez való közeledése jelének tekintik.

vezetőivel a közigazgatási helyzet aktuális kérdéseit, hogy a hiányokon lehetőleg segíteni tudjunk. Jelenleg éppen az általunk megszavazott közigazgatási reform alkalmazásáról tanácskoztunk. Erről a kérdéssel később is lesz még tanácskozni való elég, mert egy ilyen hatalmas reformot csak részletekben lehet megvalósítani. Vannak ugyanis intézkedések, amelyeket már a törvény életbeléptetése után az első hónapokban lehet megvalósítani, más intézkedések alkalmazásához pedig évekre van szükség, aszerint, hogy a közigazgatási élet milyen szükségleteket mutat fel az idők során.

Az általános helyzet

— Ami pedig a községi választásokat illeti, nagy vonásokban a következőkben vázolhatom az általános helyzetet. Pártunk, a liberális párt eredeti felfogására megfelelően kizárólag gazdasági jellegűt akar adni a községi választásoknak. Az új közigazgatási reform is ennek a programelvnek a szellemében készült el. Azt akarjuk ugyanis, hogy a városok, községek és vármegyék gazdasági vezetése a legjobban megfelelő emberek kezébe kerüljön. A párt valamennyi tagozatának határozottan olyan utasításokat adottunk, hogy a községi választásokat kizárólag ezen a téren kezeljék minden politikától mentesen. Ezenkívül felhívást intéztünk az országos összes politikai pártjaihoz, beleértve a kisebbségeket is, hogy lépjenek velünk összeköttetésbe a politikamentes községi választások érdekében. Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy egyes pártok nem akarnak minket megérteni és a mi békejobbnakra összeszorított ököllal válaszoltak, mert mindenáron politikai küzdelmet akarnak csinálni a községi választásokból. Mi nem félünk a harctól, sőt szeretjük és fel is fogjuk venni a küzdelmet azok segítségével, akik mellettünk vannak, azokkal szemben, akik nem akarnak minket megérteni. Azt majd meglátjuk később, hogy kinek lesz igaza.

A magyar párti paktum

— A Magyar Párttal létrejött választási megállapodásról csak annyit mondhatok, hogy

a kormánynak régi kardinális elve volt a kisebbségekkel való megértést elősegíteni. Ennek a szellemnek megfelelően elhatároztuk, hogy bizonyos feltételek mellett együtt megyünk a választásokba a tulajdonképpeni Magyar Párttal és a magyarság más politikai csoportjaival. Tekintettel arra, hogy ezek a politikai alakulatok feltételeinket elfogadták, megegyezés jött létre, amelyet most már csak meg is kell valósítani.

— Az állítólagos engedményekről csak annyit mondhatok, hogy az eddig között és forgalomban lévő hírek csupa meg nem értett dolgokra vonatkoznak. Nem ismerem a Magyar Párt hivatalos kommunikációját, de a tárgyalások során megmondtuk és most is fentartjuk, hogy nem rendeljük alá az állam eminens érdekeit választási érdekeknek. Tallitáltni egyáltalán nem lehet azón a címen, hogy a választásoknál bizonyos számú szavazatot fogunk kapni. Azok az engedmények, amelyeket a Magyar Pártnak tettünk, véleményem szerint teljesen összhangzásban vannak az állam érdekeivel. Tulajdonképpen nincs is engedményekről szó, hanem olyan kérdésekről, amelyek eddig megoldatlanul maradtak. Ezeket az engedményeket azonban nem a választások érdekében tettük, hanem azért, hogy vannak olyan problémák és kívánságok, amelyeket minden kormánynak meg kell oldania, illetve teljesítenie, ha azok felmerülnek. Az erre vonatkozó tárgyalások nincsenek is összefüggésben a választásokkal és csak azért kerültek most szóba, mert a választásokból kifolyólag éppen tárgyalásokban voltunk a Magyar Párttal. Egyébként örömmel konstátálom, hogy új kor szak állott be a Magyar Párt politikájában a mindenkori román kormány, illetve a román állam felé való közeledés tekintetében. Azt hiszem, hogy ez az orientáció a párt vezetőségének azt a belátását jelenti, hogy az ország kisebbségi polgárai csakis az állam érdekeinek keretein belül érhetnek el olyan eredményeket, amelyek a saját életükre kiható fontossággal bírnak. Határozottan remélem, hogy a kisebbségi életben új éra köszömben vagyunk.

Négy hét — négy év

Tatarescu miniszter még elmondotta, hogy sokan intéztek hozzá ironikus kérdéseket arról, hogy miért köt a kormány paktumot és miért dolgozik olyan nagy apparátussal a közigazgatási törvény életbeléptetésén, hiszen mindössze csak négy hétig maradnak még uralmon. A miniszter válaszképpen ezekre a kérdésekre a következő hangsúlyozott kijelentést tette:

A fűrthi messiás

— Regény —

Irta Jacob Wassermann

Alapjában véve fájt neki, hogy el kell mennie ezekről a mezőkről, ki tudja, milyen messzire. Olyan szép volt itt! Milyen szélesen és nyugodtan terül el a síkság! Fénytelen kör mázstott a szántókra és odaát Nürnberg emelkedett, császári várával, erős falával és vékony, büszke tornyaival. Ezeket a házakat talán márványból építették és a szövetek és a sok arany és a pompás paripák és a vitézi tornák, a nagyvásár, milyen tarka, milyen változatos, milyen örömmel teli és ragyogó mindez!

A világ lassan beléhanyatlott az alkonyatba. A tompa, fenyegető sűrűlődé, amely mindenütt eluralkodott és egyre nagyobbra dagadt, valami határozatlan félelemmel töltötte el. Egy kertajtó előtt egy nagy kő hevert, fáradtan ereszkedett le rá. Samson Weinschenk és a hozzátartozói már két kocsi telerakodtak és most üres falak között ültek. De Dávid Tischbeck is és Samuel Schrenz és Hutzel Davidla és Löw Wassertrudinger és Moses Käsbauser és Maier Wolf: mindannyian elkészültek már és készek voltak örökre elhagyni az idegen országot. A gyermek, mintha csak nehéz sorsokat érzett volna előre, azért volt szomorú és úgy volt, mintha valahonnan valami fájoan szép muzsika csendülne és elömlene a zsidónegyed szegényes utcáin.

Föltekintett és a Nathánék Racheljét pillantotta meg, amint nehézkes, de sietős lépésekkel tartott feléje. Tova akart mellette lépni, de Benjamin megszólította. Rachel összerezzen, két karjával valami ellökő mozdulatot tett és gyorsan tovább akart menni — átal, a keresztények háza irányába. De hirtelen, mintha mást gondolt volna, leült a fiu mellé a köré.

— Holnap indulni kell, — tudod-e gyerekek? — kérdezte a fiától.

A gyermek igent mondott, de Rachel nem szolt többet. Olyan volt, mintha egészen magába hullott volna. A fiu látta, hogy az arcát a kezébe temeti és kuporgó ültében a két könyöke mélyen belényomult az élébe. Eszébe jutott, hogy a zsidó törvény tiltja az ilyen alacsony ülést. Csak a gyászolóknak szabad, a halottaikért. Akkor gyorsan fölállott. De még mielőtt fölcsudhatott volna meglepetéséből, a lány hevesen belémarkolt a karjába, magához vonta őt, fejét két keze közé fogta és zsarátokosan izzó, száraz ajkát szenvedélyesen rátapasztotta a szájára. Benjamin azt hitte, hogy menten elsüllyed. Homlokán verejték csapott ki és úgy szurta, mint a tü hegye. Hallotta Rachel szívének dobogását, olyan volt az, mint valami tompa kalapácsütés, testének melege átáramlott az ő testébe és felbomlott haja ráhullott a fejére. Es hirtelen nedves cseppek felzokogásából értette borzongva meg, hogy könny az, ami arcára hull. Rachel hirtelen fölállott, durván eltaszította magától a fiát és tovastietett.

A Rózsa-utcában egy kicsiny, zöldre festett ház állott, ebben lakott a studiosus Thomas Peter Hummel. Rachel ügyel-bajjal tapogatózott át a pitar sötétjén. Hirtelen, — maga se tudta miért, — a Talmud Táánit egy mondata jutott eszébe: „és én elnémitom minden ujjongásukat, az ünnepeiket, ujholdjaikat és szombatjaikat.“ Rekedt ének csapott ki az

épület hátsó részéből, azután duhaj zajongás, össze-vissza, pohárcsengés, kacagás és aztán egyszerre megint néma csend. Egy lány, hajlékony középhang, valami dalba kezdett. Rachel ősmerte ezt a hangot, amelynek olyan csábító ereje volt és amelyről azt hitte, hogy senki se tud ellentállani neki.

„Teli rózsá nyilott ezer bimbó közül...“ régi nóta, telve buslakodással és vággyal. Az, aki énekelte, bizonyosan sokat szenvedett a szerelemben. Olyan volt az, mint amikor kicsiny madár fogságba esik és bizonyos, hogy csak a szabadságban tud élni és most ott raboskodik egy sötét kalitkában és sebesre verdesi a szárnyát. A nóta már régen elhangzott, de Rachel még mindig mozdulatlanul állott és az ajtóhasadékból egy vékony fénysugár esett a homlokára. Hirtelen kirobbant az ajtó és a nyílásban, kacagva, félkezével boroskancsót emelve, szabad kezével, kitörő jókedvvel integetve maga után a diákok seregét, Thomas Peter Hummel lépett ki. A szoba füsttel volt tele, mert az ifju emberek pipákat lógattak a szájukban és nagy igyekezettel pöfékeltek. Hummel betette az ajtót, kovakövel szikrát csiholt, meggyújtott egy olajmécses, mert a pincébe akart menni. Amikor a méccsel kezében megfordult, észrevette Rachelt. A diák elsápadt. Kicsiny száját összeszorította, szemebogara úgy kitágult, mint egy macskáé és végre, valami tompa, kérdő hang szakadt ki a torkán.

— Elköltöztünk innen, — mormogta Rachel és az álla lehullott a mellére.

A diák gyorsan kimosolygott fekete, kacér szakállá alól és azt mondta, hogy szobába nem vezetheti, de jöjjön vele a pincébe — és Rachel követte őt, be, a dohos pincébe.

Folytatása következik.

— Megmondom most megismétlem évet is jelenthet, pedig nekünk do gozni. Nem értim Végül a minijövő héten hosszsz Kolozsvárra.

Hirt adtunk n tásokra Kolozsvár busztagu bizottság vezetésére. A bizo

A kamara ma iók értekezletre t ban, ahol Bratian beezedben instrua tekintetében. Töbl A választások pontot is én szak én vállalom. Ha működését fogja kor engemet fogt dezem, illetve k ményének ütőerő lentfőseget a mez lenleginek sem a

február

A községi

(Bucuresti-B Uj Kelet, hogy Nincsiac jugosz el és a kisanta uljenek össze f Jólértésült 10 én csak röví március hónapj hogy a Raguzá

„Csak” Constantine

(Bucuresti-t tudósítójától.) levőleg tegnap kezék azt a kö véleményyel a létrejöttét. A ré nézeteltérések k között és emiatt érdeklődéssel te nap is azonban tárgyaló felek lapodni és így zasát, illetve re időre halasztotta nikét adtak ki, számában lekötő rendkívül hűvös kadás jelének t Alexandru délután a kama tikai személyisé jelentést tette:

— Február ban csak áprili az általános vá Ami a kormán parasztpárt jöhe az bizonyította, amely az orszá hogy nehéz idő ságát, mert val simításokat esz Romániában ké megtörténik és a többi kisebb morzsolódni.

Alexandru ként hat. Egye elérni vele, b között elhido

lis elve volt a ki- elősegíteni. Ennek elhatároztuk, hogy együtt megyünk a Beni Magyar Párttal politikai csoportjaival. A politikai alakulások, meggyezés jött meg is kell va-

gedményeikről csak az eddig közölt és pa meg nem értett. Nem ismerem a kommunikációját, de mondtuk és most deljük alá az állam érdekeknek. Tullison az a címen, hogy amu szavazatot formények, amelyeket véleményem szerint vannak az állam inos is engedmérdésekről, amelyek életében és amemaradtak. Ezeket nem a választások ért, hogy vannak aságok, amelyeket ill oldania, illetve nek. Az errevonat- összefüggésben a keráltak most kifolyólag éppen Magyar Párttal. tom, hogy új kor- politikájában a illetve a román tekintetében. Azt a párt vezetőségé- hogy az ország állam érdekeinek an eredményeket, ható fontossággal, hogy a kisebb- vagyunk.

ny hét — négy év mondotta, hogy kérdéseket arról, aktumot és miért ssal a közigazga- niszten mindössze uralmon. Ami- kérdésekre a kö- st tette: duhaj zajongás, cagás és aztán Egy lány, haj- kezdett. Rachel k olyan csábító, hogy senki se bó közül...“ s vágygal. Az, zenvedett a sze- amikor kicsiny s, hogy csak a ott raboskodik verdesi a szár- ott, de Rachel és az ajtóhá- esett a homlo- és a nyílásá- ancsót emelve, intégetve maga Peter Hummel ele, mert az ifju nkban és nagy betette az aj- egygyújtott egy menni. Ami- alt, észrevette y száját össze- gult, mint egy kérdő hang rmogta Rachel fekete, kacér szobába nem — és Ra- be.

Megmondottam a kérdezősködőknek és most megismélttem, hogy a négy hét az négy évet is jelenthet, ha dolgozik az ember. Már pedig nekünk dolgozni kell és fogunk is dolgozni. Nem értünk rá tréfálni, ez a mások dolga. Végül a miniszter még megígérte, hogy a jövő héten hosszabb tartózkodásra ismét eljön Kolozsvárra.

A gazdasági blokk ülése

Hirt adtunk már arról, hogy a községi választásokra Kolozsváron gazdasági blokk alakult, amely bizottságot delegált a szervezési ügyek vezetésére. A bizottság ma délelőtt ülést tartott,

Bratianu instrualja a többségi képviselőket

A kamara mai ülése után a többségi képviselők értekezletre ültek össze a külügyminisztériummal. Bratianu Jonel miniszterelnök hosszabb beszédében instrualta a képviselőket a választások tekintetében. Többek között ezeket mondotta:

A választásokat én akartam megtartani. Az időpontot is én szabtam meg és így a felelősséget is én vállalom. Ha győzünk, az az önk eredményes működését fogja jelenteni, ha veszítünk, viszont akkor engemet fogunk ócsárolni! azért, hogy megkértem. Illetve kíváncsi voltam az ország közvéleményének útterére. Én nem adtam politikai jelöltséget a mezőgazdasági választásoknak és a jelölteknek sem akarok azt adni. Mégis a jelenlegi

amelyen elhatározta, hogy sűrűsége érintkezésbe lép azokkal a szabadfoglalkozású csoportokkal, amelyek még nem kötöttek paktumot egyetlen politikai párttal sem. A gazdasági rétegeken kívül a blokk az ügyvédeket, mérnököket, orvosokat, újságírókat, háztulajdonosokat és a földműveseknek azon szervezett rétegeit, amelyek nem tartoznak egy politikai párthoz sem — szintén bele akarja vonni a táborába.

A tegnapi alakuló gyűlésen a blokk határozottan leszögezte, hogy csak az esetben fog a választásokon önálló listával fellépni, ha nem tudna valamely politikai párttal olyan megállapodást létesíteni, amely a gazdasági érdekeknek megfelel. Ezért a bizottság egy szűkebb bizottságot delegál az errevonatkozó tárgyalások lefolytatására.

választások vagy meg kell, hogy erősítsék az akkori impressziót, vagy annak el kell tűnnie. Munkatársaimnak azt a tanácsot adom, hogy ne bízzák másra azt, amit meguk is megtehetnek a választási küzdelemben. Mi nem tudjuk kimutatni, mennyire egyszerű a mi a köztársurk. Olyan óriási különbség van aközött, amit teljesítettünk és aközött, amit a tömegnek keadtak a mi teljesítményeinkről, hogy a különbség szembeszökő.

Nem hiszem, hogy sikerülni fog az összes ellenzéki pártok egyesülése. De ha meg is történne, ez semmiesetre sem jelentené azt, hogy gyengék vagyunk, mert sohasem történik, hogy az egész világ egy ayöngye ellen egyesül.

Temesváron találkozunk

február tizedikén a kisanant külügyminiszterei

A községi választások miatt a kisanantok peai konferenciát márciusra halasztották

Bucuresti-Bukarest, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától. Annak idején elsőnek jelentette az Uj Kelet, hogy a községi választásokra való hivatkozással Duca külügyminiszter arra kérte Ninosics jogász és Benes cseh külügyminisztert, hogy a kisanant konferenciáját halasszák el, és a kisanant államok szempontjából rendkívül fontos magyarországi kérdés megvitatására üljenek össze február 10 én egy napra Temesváron.

Jelentesült köök szerint a proppozíciót a két külügyminiszter magaévá tette és így február 10 én csak rövid megbeszélések lesznek Temesváron, a kisanant-konferencia pedig elmarad március hónapra. A temesvári tanácskozással kapcsolatban a budapesti lapok tévesen közölték, hogy a Raguzába összehívott kisanantkonferenciát tartják meg a Bánát Tővárosában.

„Csak a parasztpárt jöhet a liberálisok után“

Constantinescu miniszter érdekes nyilatkozata. Még mindig vannak nehézségek az ellenzéki blokk körül

Bucuresti-Bukarest, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyesült ellenzéki pártok tudvaleg tegnap kellett összeüljenek, hogy megszövegezzék azt a kommunikációt, amelyben közlik a közvéleményrel a kormánykollaborációs egyezmény lemondását. A rész tárgyalások során tudvalegleg megbeszélések keletkeztek a két párt vezetőemberei között és emiatt a tegnapi értekezlet elé fokozott érdeklődéssel tekintettek politikai körök. A tegnapi nap is azonban csalódást hozott, amennyiben a tárgyaló felek nem tudtak egymás között megállapodni és így ennek a kérdénekn végleges tisztázása, illetve rendezése a községi választások utáni időre halasztották. Rövid tanácskozás után kommunikatív akák ki amelyet az Uj Kelet már tegnapi számban közölt. Politikai körökben a kommunikációt semmivel hüvesen fogadták. A liberálisok a gazdasági blokk tekintik ezt.

Alexandru Constantinescu egyébként tegnap délután a kamara folyosóján több markáns politikai személyiség előtt a következő szenzációs kijelentést tette:

— Február 28 án szabadságra megyek, azonban csak április 14 én térek vissza és megejtjük az általános választásokat. Ez az én felfogásom. Ami a kormányutódás kérdését illeti, egyedül a parasztpárt jöhet számításba, mert az utóbbi időben bizonyította, hogy az egyedüli ellenzéki párt, amely az ország bíralmát bírja és bizonyította, hogy nehéz időben is meg tudja tartani higgadságát, mert vannak vezetői. Még kell a párton némi simításokat eszközölni és akkor elérjük azt, hogy Romániában két hatalmas párt legyen. Amikor ez megtörténik és hiszem, hogy ez megtörténik mielőbb, a többi kisebb pártok el fognak tűnni, fel fognak morzsolódní.

Alexandru Constantinescu nyilatkozata szenzációs jelentéshat. Egyesek szerint csak azt akarja ugyan elérni vele, hogy a nemzeti párt és a parasztpárt között elhódgálkét idézzék elő.

Goga Oktavian tegnap hosszabb megbeszélést folytatott a marghilomanistákkal és elhatározták, hogy felkérlik Averescu tábornokot, lépjen érintkezésbe a nemzeti párttal és a parasztpárttal és csatlakozzék a néppárt is a kormánykollaborációs egyezményhez.

A kamara tegnap délutáni ülése alatt egyébként Maniu Gyula hosszabbban elbeszélgetett Averescu tábornokkal. A tárgyalást látva, Alexandru Constantinescu gunyos megjegyzéseket tett, mire Maniu azt felelte, hogy az egységes antiliberális választási blokk részleteit vitatják meg. A földművelésügyi miniszter figyelmeztette Maniut, hogy Averescu rendkívül raffinált és így vigyázzon tárgyalásaira.

Az antiliberális blokk vezetői egyébként tegnap este folytatták megbeszéléseiket a jelöltilisták összeállítására ügyében. Az egyesült ellenzéki pártok ma egész délelőtt is ülészttek, mert péntekig be kell fejezniük a listákat.

Illetékes helyen egy tudják, hogy a liberális párt csak azután fogja beadni jelöltilistáit, ha az ellenzék azokat már beayujtotta.

Nagy harisnyavásár

- Kötött harisnya, minden színben..... Lei 25
- Flohr harisnya, minden színben..... Lei 58
- Muszlin harisnya, divatszínben..... Lei 69
- Cérna-muszlin, minden színben..... Lei 98
- Selyemfátyol harisnya, minden színben, Lei 125

BLATI -- Főter 13. szám

Divatkatyukban és kötöttárúknban óriási választék.

* Brassóban hirdetések, előfizetések felvételére és reklamációkat elintéző az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekes Hirlapiroda Str. Portii 32

A meggazdagodás művészete

Egy londoni újságíró a legutóbbi napokban azzal a kérdéssel fordult John D. Rockefeller-hez, a világ leggazdagabb emberéhez, hogy mondja el, milyen körülmények között jutott hatalmas vagyonához. Az amerikai krözus nem szívesen beszél magáról. Minthogy azonban néhány hónappal ezelőtt az egyik newyorki lapban pályája kezdetéről személyesen is irt már egy cikket, eleget tett az angol újságíró kívánságának és egyet-mást elárult a meggazdagodás művészetéből.

— Ha azzal a kéréssel fordulnak hozzám, — mondotta Rockefeller — hogy rajzoljam meg a meggazdagodás vezérfonalát, úgy viszna kellene utasítanom ezt a kérést, minthogy, őszintén szólva, nem sokkal többet tudok annak titkairól, mint a többi emberek, akiknek nincsenek millióik. Ellenben valószínűleg egy osztrák tábornok mondását variálnám: hogy az ember Krözussá legyen, ahhoz három dolog szükséges: szerencse, ismét szerencse és megint szerencse. Mindenesetre a szerencsés emberek száma sokkal nagyobb, mint a milliomosok száma, de ennek a magyarázata egyszerű: nem minden ember ért hozzá, hogy a szerencsét kihasználja. A művészet, hogy milliomossá legyünk, éppen abban áll, hogy a szerencsét, mint olyant, felismerjük és hogy minden helyzetből előrelátóan és okosan a lehető legnagyobb anyagi hasznot huzzuk. Az én szerencselokomotívom, jó vezető nélkül, bizonyára hisiklott volna, mielőtt még elérem az első állomást, amelynek neve: „az első millió dollár.“

Már egész fiatal koromban sziklaszilárd meggyőződésem volt, hogy külsős tehetásem van a pénzkereséshez. Amiként a természet Rafaelt a festészet, Shakespeareat a költészet talentumával áldotta meg, úgy adta nekem a gyors és biztos pénzszerzés talemumát. Ha megkérdezték volna Rafaelt, hogy volna lehetséges utánozni valamelyik gyönyörű képét, vagy Shakespeareat, hogy hogyan lehetne egy az övéhez hasonló drámát írni, ugy valószínűleg époly kevéssé tudtak volna ok erre válaszolni, mint ahogy én nem tudok arra a kérdésre, miképpen lehetne utánam csinálni, hogy egymillióból száz legyen.

A tehetásemnek mindenesetre tér és alkalom kell az érvényesülésre. De épen a személyes szerencse dolga az, hogy ehhez az alkalomhoz hozzájussunk. Meg vagyok róla győződve, hogy Amerikában még legalább tízezer embernek van meg ugyanaz a pénzszerzési tehetáse, mint nekem. Csakhogy művészetüket nem tudják gyakorolni, mert hiányzik számukra az alkalom. Így pusztul el csirájában sok kis Rockefeller, anélkül, hogy meggazdagodott volna, amiként elpusztul sok Shakespeare és Rafael, anélkül, hogy egyetlen drámát, illetve egyetlen festményt alkotott volna.

A legfőbb elvnek ezt tartom: egyetlen lehetőséget, amellyel pénzünket megsokszorozhatjuk, nem szabad elmulasztani. Az amerikai pénzügyi világban például óriási feltűnést keltett, amikor egyszer én — már mint dusszardag ember — hirtelen a vasszizletre vettem magam, amelytől pedig addig teljesen távol álltam. Nem látjátok — mondottam a csodálkozóknak, — hogy a vas ára emelkedőben van... ugyan ki is tudná magát visszatartani attól, hogy néhány milliócskát nyerjen! — És, valóban, nem is csalódtam. Néhány hét múlva egy hatalmas hausse állt be és vagyonom egyszerre megháromszorozódott.

Egyébként a meggazdagodás művészete nem is annyira a pénz megszerzésében, mint a pénz megtartásában áll. Sokkal könnyebb tízmilliót szerezni, mint tízmilliót úgy befektetni, hogy az semmilyen körülmények között el ne vesszen. Azonkívül vannak bizonyos elveim, amelyekhez mindig hű maradtam, így például: 1. főlöszlegesen nem adok ki pénzt, 2. pontos és takarékos vagyok, 3. semmilyen szokásmat, ami egyszer hasznomra volt, nem hagyom el.

* Könyvujdonságok. J. Brousson: Anatole France papucsban 200 lej, Mereskovszkij: Péter és Alexej 240 (kötve 320), Koppányi Tivadar: A biológia modern problémái 110, Oláh Gábor: Patkánybűvölő (új versek) 100 lej. Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

Pénzügyminiszteri rendelet az árvízkarosultak adóelengedéséről

(Cluj-Kolozsvár, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium a napokban rendeletet intézett a pénzügyigazgatósághoz, „azok adóinak törlése, vagy leszállítása kérdésében, akik az 1925. évi árvíz folytán károkat szenvedtek”.

A rendeletet, mely két külön részre oszlik, a kereskedelmi és iparkamara most küldte meg az érdekelt árvízkarosultaknak. Az első rész a kárt szenvedett kereskedők és iparosok, a második rész a kárvallott részvénytársaságok adókedvezménye ügyében való eljárást szabályozza.

Kereskedők és iparosok adókedvezménye

Adókedvezményt lehet kérni: 1. épületadónál, amelyet az épületek helyi értékei után állapítanak meg, 2. kereskedelmi és iparadónál, 3. a munkateljesítmény után járó adónál (impozitum), amelyet a kézműiparosok fizetnek, tovább 4. az összjövedelmi (globális) adónál, amelyet úgy a kereskedők, mint az iparosok kötelesek fizetni.

(Az 1924. évi üzletév eredménye alapján 1925-re kivett és jogerőre emelkedett kereskedelmi és ipari adót semmi címen nem lehet megváltoztatni.)

Abban az esetben, ha valamely ipari vállalat az árvízkar következtében üzemét beszüntette, joga van kérni adójának az üzem beszüntetését követő hó 1-étől való törlesztését, köteles azonban üzemének újbóli megkezdését harminc napon belül ugyancsak a pénzügyigazgatóságnak bejelenteni.

Az ipari vállalatoknak mérlegeikben kell a szenvedett károkat feltüntetni, hogy az adóköteles jövedelem megállapításánál tekintetbe véssenek. Különös figyelemmel az adótörvény végrehajtási utasításának 76. ik paragrafusára, amely szerint az adóvet megelőző év eredményéből az esetleges veszteségek levonhatók. (A károkat a veszteségek közé kell felvenni.)

Amennyiben a mérleg lezárása idejében a szenvedett kár még nem volna véglegesen megállapítható, azt a mérleg passzívái között mint átmeneti tételeket kell bevenni és ez a következő év mérlegében lesz a nyereség veszteség számlán véglegesen elszámolandó.

A községi pótdadók (városi taxák) törlesztését, esetleges leszállítását a községi pótdadók maximumáról szóló törvényes rendelkezések értelmében az illető város tanácsától kell kérni.

Részvénytársaságok adóelengedése

A részvénytársaságokat ért árvízkarok három csoportba oszthatók: 1. az ingatlanoknál (épületeknél), 2. az ingó vagyonban ért károsodás és 3. a vállalat jövedelmezőségében beállott csökkenés.

Az ipartelepek üzemi épületei az adótörvény értelmében nem esnek épületadó alá. Ha tehát ezekben az ingatlanokban esett kár, ezeket külön nem kell bejelenteni, hanem a mérleg készítésénél veendő számításba, mint a társaság vagyonát és jövedelmét csökkentő tételek. Ha azonban a részvénytársaságoknak tisztviselőik számára épített, vagy bérházaszerű épületeiben okozott az árvíz olyan károkat, amelyeknek folytán használhatatlanná váltak, akkor itt is 30 napon belül kérni kell a házádo törlesztését 1926. évre.

A részvénytársaság ingó vagyonában, az üzemi berendezésekben, gépekben, árukban stb. esett károkat szintén a vállalat mérlegében kell kitüntetni, minthogy ezek a vállalat vagyonát és jövedelmét csökkentették. Ezeket a károkat tehát a mérleg alapján történő jövedelmebevallásnál kell feltüntetni.

Ezen állami adókon kívül adóelengedést lehet kérni a városi pótdadónál, különösen a kereskedelmi és ipartelepek után kivett pótdadónál (városi taxáknál).

1. Az épületadónál, amelyet tudvalevőleg öt évre vetnek ki, csak akkor lehet adóelengedést kérni, ha az árvíz széttrombolta, vagy lakhatatlanná tette az épületet.

2. Kereskedelmi és ipari adónál akkor lehet adóelengedést kérni, ha az árvíz folytán az

üzem megállt. Ez eziránti kérvényben meg kell jelölni, hogy mikor kényszerítette az árvíz az üzemét szünetelésre és meddig tartott a szünetelés, továbbá kérni kell, hogy jövedelem hiányában töröljék az erre az időre eső adót. Abban az esetben, ha az üzem nem szünetelt, de mégis az árvíz kárt okozott, ezt nem külön, hanem az adóvallomásnál kell bejelenteni. Ha valaki ezt elmulasztotta volna, joga van természetesen az adótárgyalás is előadnia.

3. Hasonló az eljárás a professzionális és az összjövedelmi adónál is.

Szászrégenben elfogták a galaci tömeggyilkost

Harmincredebéli gyilkossággal vádolják Veres Miklóst. A színajai rendőrség letartóztatta a galaci családirtás másik tettesét is

(Cluj-Kolozsvár, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A galaci ismeretes családirtás tettesét, Veres Miklóst tegnap Szászrégenben a rendőrség elfogta. Eleinte azt hangoztatta, hogy egyik marosvölgyi favállalatnak a mechanikusa, amikor azonban látta, hogy tagadása hiábavaló, megadta magát és beismerő vallomást tett. Ma este viszik Bukarestbe Veres Miklóst, akiről ként 30 rendbeli gyilkossággal és bűncselekménnyel van vádolva, amelynek nagyrészt Erdélyben követte el.

Színajában a rendőrség letartóztatta Veres Miklós bűntársát is Juan Moldoveanu személyében.

Veres Miklós bűnlajstromához hozzátartozik még az alsósuki Teleky-kastély kirablása is. Társaival együtt hatolt be fényes nappal a kastélyba. A megijedt cselédséget a banditák összefogdosták, kezeiket összekötötték és bezárták a pincébe. A grófi családból senkisé nem volt otthon és amikor a cselédség elnémitása után a banditák behatoltak a kastély szobáiba, szabadon garázdálkodhattak. Minden

megmozdítható értéket, ékszereket, ruhaneműt, fémneműt lepedőbe gyömöszöltek és a kastély teljes kirablása után nyomtalanul eltűntek. Érdekesebb, hogy egy marosvásárhelyi foghőzör leánya, Molnár Anna is együttműködött a banditákkal. A leány, mint Veres Miklós szeretője, most is együtt bujál a banditákkal.

A világgazdaság legújabb jelenségei

Németország és Amerika háboru utáni viszonya. A reparációs és transfer probléma. A német adósságok konpenzálásának új útja

— Az Uj Kelet állandó berlini munkatársától —
— Első közlemény —

A világgazdaság háboru utáni képe a theoretikus gazdasági tudományok a problémák egész tömegét nyújtja, de a tudomány leíró része is egészen újszerű jelenségeknek tömegével gazdagodott. Ezen jelenségek legnagyobb része két kérdéssel áll összefüggésbe, amelyek viszont egymással szintén a legszorosabban össze vannak kapcsolva. A két kérdés: 1. A háborus adósságok kérdése (ezalatt úgy a reparációs adósságok, mint az antant amerikai adósságai értendőek). 2. A valutaprobléma.

A valutaprobléma ugyan korántsem jutott el a végső megoldás stádiumába, de a valutáris megrázó kódtatások klasszikus korát úgy hisszük még akkor is lezártnak tekinthetjük, ha a francia és lengyel nehézségek nem is kerültek ki figyelmünkkel.

A másik probléma, a háborus adósságok problémája azonban még a megoldástól teljesen távol eső kérdés. Pedig végeredményben ez a világgazdaságnak egzisztenciális fontosságú kérdése. A világpiac minden jelensége ezzel van összekapcsolva és minden konjunkturahullám úgy fel, mint le csak ezzel a kérdéssel oldható meg.

Ebben a kérdésben természetesen Amerikának Európához való viszonya bír igen nagy fontossággal. Amerika gazdasági pozíciója a háboru után teljesen megváltozott: Háboru előtt Amerika nagyobb részt nyeresztermékeket és félkészárut produkáló gazdasági terület volt, mely fejlődésnek induló iparadacára európai ipari produktumok bevitelére szorult.

E fejlődésnek induló ipar tökeszükségeit egy természetesen extenzív földművelő állam fedezni nem tudta. Az épülő forgalmi és iparvállalatok obligációi és részvényei így az európai tőzéken találtak elhelyezést. Amerika így az európai kapitalisták kezében levő részvények és obligációk által természetesen kimondottan adóssá vált, szemben európai hitelezőivel: Angliával, Francia- és Németországgal. Ez a helyzet magával hozta azt, hogy, ha Amerika magát az európai tőkétől függetleníteni akarta, úgy exportját oly mértékben kellett emelnie, hogy az úgy a kamatok fizetésére, valamint a kötelezettségek amortizálására is elegendő legyen. Egy oly rohamosan fejlődő közgazdaságnak, mint az amerikai természetesen ez az út lehetséges volt. A nyeresztermékek és félkészárut növekvő exportja teljes egészében kompenzálta a csökkenő tőkebevitelt.

A háboru az egész világgazdaságot egészen új helyzetbe juttatta. De különösen Amerika pozíciója változott meg gyökeresen. Amerika a háboru nagyrészt semlegességben töltötte, ami természetesen gazdaságilag a legkedvezőbb helyzetet jelentette részére. A nyeresztermékekre, készárura és hadianyagra éhes európai piacok a produkció legfelsőbb teljesítő képességéig használták ki Amerikát. Megkezdődött az arany Amerikába özönlése. Az európai arany pedig felépítette az Uj világ iparát, mely lassanként saját szükségletein felül exportra termelt.

de mégis az árvíz kárt okozott, ezt nem külön, hanem az adóvallomásnál kell bejelenteni. Ha valaki ezt elmulasztotta volna, joga van természetesen az adótárgyalás is előadnia.

3. Hasonló az eljárás a professzionális és az összjövedelmi adónál is.

A háboru első idejében hitel nélküli kasszaköcsönök voltak nagyjából. Európa vásárlásai, tehát arany ellenében. A háboru való beavatkozása természetesen új helyzetet teremtett. Amerika szövetségeinek hatalmas ármenyiséget juttatott hitel ellenében is. Ily módon az amerikai ipar, kereskedelem és államkincstár európai kincstári bonnokok, kötelezettségek birtokába jutott, ami hitelezői pozíciót biztosított a még nemrég eladósodott Egyesült Államoknak.

Az antant államok aránylag kedvezőbb helyzete és reparációs követeléseik, valamennyire garantálják az amerikai adósságok lefizetését. Anglia már egy részét, egy jelentékeny részét ezen adósságoknak le is törlesztette. A legproblematisabb Németország új világgazdasági helyzete. Németország reparációs kötelezettségei az antant amerikai adósságainak fedezetét garantálják. Az antant államoknak elsőrendű érdeke tehát Németország fizetőképességét fokozni, hogy a fizetések Amerikának megrázó kódtatás nélkül történhessenek.

A Dawes terv végső célja is a német gazdaság újjáépítése volt, hogy a német export a reparációt fizethesse. De viszont ehhez az újjáépítéshez tökéletes volt szükség, melyet az elszegényedett német közgazdaság csupán az amerikai 800 millió dollár kölcsön segítségével teremthetett elő. Ezenkívül a nagyipar szintén az amerikai pénzpiacot vette igénybe emisszióival. Az antant tehát fizeti adósságait, de viszont a tőke újra Amerikából kerül Németországon át az antant kezébe.

A reparáció transfer problémája tehát egy új transfer feltétel. A közös transfer problémája ez: Hogyan tudja Németország a részint ipari produktumokból álló reparációt és az amerikai finansziális adósságokat fizetni anélkül, hogy a fizetésre szolgáló ipari produktumoknak az antant és az amerikai ipar hazai piacát veszélyeztetné?

Kár minden kísérlet, mert

BLATT

harisngái
a legjobb

— Egy konstancai kereskedő pöre Anghelcsu miniszterrel. Bukarestből jelentik: Holnap érdekes per kezdődik az ilfovi törvényszékben. A per vádlója Anghelcsu közoktatásügyi miniszter, a vádlottja pedig egy konstancai kereskedő. A per elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Mihezta
zuk, ho
Erdélyn
kára leg
san hang
lag csak
olyan m
szüksége
asztalos
részeseit
(szabók,
don (250
hetnek k
ralkozna
kátot ö

1. Leg
lesztinába
építő-szak
bíró néh
2. Bir
tudja mag
3. Ko
teljesítette
sel szembe
hészégekk
meg kelle
lsmérje a
e három f
fikáttal ne
Felkérj

kisérjék p
megjelent
hetőleg őri
a kivádon
leközlünk.
vatal álland

nemzeti or
mozzanataró
sem telt el
időző pádua
buzgalma is
szia, amely
csolja a fér
fejt ki a kit
megújult Ba
sok szatmári
reneszánsz-m
mintegy ké
Barisszia-cso
jén tartotta
sodik Barissz
tüzte ki loba
Móse nevét
szia Goldstein
alatt 22 tago
szombat este
gyült össze
élvezet volt
megfigyelni.
után végbeme
sos eskütele
zottak el, leg
ven. Ezután a
mas ünnepi m

A Z
vezetősége fel
künnlévő köny
adják be. Ugy
sára hozzuk,
olvasóterem fo
állni a Herzl
alatti helyiség

A H
vezetősége felk
urakat, kik ré
ban, jeletkezz
Tarbut tanári t
nál, ugyanis az
sét határozta el

— Az Erdélyi
túrtygostálya
meg. Ugyancsak
csoport is. A
kat, akik ezen
akarnak venni,
Szövetség fűtők
beosztásokra néz

A Palesztinahivatal közleményei

Mihez tartás végett ismételtlen köztudomásra hoztuk, hogy azon csekélyszámu certifikátból, ami Erdélynek évente jut, csak a palesztinai munkára legalkalmasabbak kaphatnak. Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a certifikátok kizárólag csak munkások részére szólnak, és pedig olyan munkások részére, kik az országépítésben szükségesek, tehát földmivesek, kömivesek, ácsok, asztalosok, lakatosok, kovácsok részére. Nem részesíthetők certifikátban a könnyű iparosok (szabók, cipészek, fodrászok stb.) Ezek más módon (250 font vagyon fölmutatása mellett) mehetnek ki. Fentiek természetesen nőkre is vonatkoznak. Azzal szemben, aki munkás-certifikátot óhajt kapni, három föltételt állítunk fel:

1. Legyen olyan foglalkozás, melyre Palesztinában jelenleg szükség van. Tehát vagy építő-szakmunkás, vagy többéves gyakorlattal bíró nehéz testi munkás, vagy földmives.

2. Birja annyira a héber nyelvet, hogy meg tudja magát értetni.

3. Korához és anyagi helyzetéhez képest teljesítette légyen kötelességét az országépítés-szel szemben. Legyen tisztában azon óriási nehézségekkel, amelyekkel a cionista vezetőségnek meg kellett és még ma is meg kell küzdenie. Ismerje a jelenlegi palesztinai helyzetet. Senki e három feltétel teljesítése nélkül munkás-certifikátal nem mehet ki.

Felkérjük az összes Palesztinabizottságokat, kísérik pontos figyelemmel az „Uj Kelet”-ben megjelent összes közleményeinket és azokat lehetőleg őrizték meg, mert közleményeinkben a kivándorlásra vonatkozó minden tudnivalót közlünk. Chaluc-jelentkezéseket a Palesztinahivatal állandóan elfogad.

A szatmári zsidó ifjuság

Nemzeti orientálódásának egy újabb jelentős mozzanatáról adhatunk számot. Egy félesztendő sem telt el azóta, hogy az elmúlt nyáron itt időző páduai zsidó egyetemi hallgatók lelkes buzgalma ismét életre hívta a szatmári Barissziát, amely az ifjuság lelkesedését összekapcsolja a férfias kitartással és derekas munkát fejt ki a kitűzött ideálok megvalósítására. A megújult Barisszia működése máris példát adott sok szatmári intelligens zsidó ifjunak a zsidó reneszánsz-mozgalomba való bekapcsolódásra és mintegy két hónapja megalakult a második Barisszia-csoport is, amely Chamisa-ászár estéjén tartotta ünnepi felavatását. Miután a második Barisszia-csoport Theodor Herzl nevére tüzte ki lobogójára, az első csoport Glasner Móse nevére vette föl. A Theodor Herzl-Barisszia Goldstein Fülöp és Klein Sándor vezetése alatt 22 tagot számlál, akik közül 16 tag lett szombat este felavatva. Nagyszámu közönség gyűlt össze a gyönyörű ünnepségre és igazi élvezet volt az ifjuság öntudatos lelkesedését megfigyelni. Goldstein Fülöp ünnepi beszéde után végbement az új barissziánusok szertartásos eskütétele, majd az üdvözlőbeszéd hangzottak el, legtöbbször klasszikus héber nyelven. Ezután a felavatott barissziánusok tartalmas ünnepi műsora következett.

A Zsidó Ifjusági Könyvtár

vezetősége felkéri a könyvtár tagjait, hogy a künnlévő könyveket febr. 10-ig haladéktalanul adják be. Ugyanez a közönség b. tudomására hozzuk, hogy febr. 10-étől kezdődőleg olvasóterem fog a nagyközönség rendelkezésére állni a Herzl Klub Cal. Reg. Ferd. 48. szám alatti helyiségében.

A Hazzamir zsidó énekkar

vezetősége felkéri azon énekes hölgyeket és urakat, kik részt óhajtanak venni a Hazzamir-ban, jeletkezzenek csütörtök este 8 órakor a Tarbut tanári termében dr. Bródy karnagy urnál, ugyanis az énekkar nagyarányu kibővítését határozta el a vezetőség.

Héber tanfolyamok

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Kulturügyi osztálya újabb héber csoportokat szervez meg. Ugyancsak szervezés alatt van egy női csoport is. A kulturügyi osztály kéri mindazokat, akik ezen csoportok valamelyikében részt akarnak venni, jeletkezzenek minél előbb a Szövetség főtákaránál, ahol a tandíj és órabeszámok nézve felvilágosítást nyerhetnek.

A „Poale Cedek” közgyűlése
A „Poale Cedek” kolozsvári zsidó iparosok betegsegélyező- és temetkezési egylete 1926. évi február 7-én, vasárnap délután 2 órakor a neológ hitközség téli imaházában (Calea Rogele

A franciák Németország kezét sejtik a frankhamisításban

Windischgrätz nem hajlandó elárulni az értelmi szerzőt. Elrendelték a pótvizsgálatot. Vass József tisztázni akarja Bethlent

(Budapest, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A frankhamisítók ellen benyújtott vádirat szenzációi új izgalmakat hoztak a frank-afférbe, amely a politikai körökben rendkívüli mértékben nyugtalanítja. Sztrache főügyész tegnap elrendelte a pótnyomozást és részletesen megjelölte azokat a körülményeket, amelyekre a rendőrségnek ki kell terjeszkednie. Az ügyészség a rendőrséghez intézett átiratában arra is felhatalmazást adott, hogy a pótnyomozás alatt felmerülő esetleges adatok alapján újabb személyek ellen is eljárást indítson. Alkálában azt tartják, hogy az ügyészség vádirata új fordulópontot juttatja a meglepetésekben gazdag ügyet.

Windischgrätz nem akarja megnevezni az értelmi szerzőket

A főkapitányság már több személy megfigyelését rendelte el. Az újabb rendőrségnyomozás elsősorban azt igyekszik megállapítani, hogy kik voltak azok az eddig még ismeretlen tettestársak, akikkel Windischgrätz előzetesen megbeszélte a frankhamisítás tervét. A herceg, kihallgatásai során, maga is beismerte, hogy az alapötlet nem tőle ered, a társait azonban nem hajlandó megnevezni. A detektívek egész seregét mozgósították ennek kikutatására. Tisztázásra vár a pótnyomozás során az is, hogy kitől vásárolták Kölnben a banknyomogépet és a papírt.

Vass József a parlamenti bizottság előtt

A parlamenti bizottság kedden délelőtt 12 órakor kezdte meg a folytatolagos tanácskozást. Elsőnek Vass József népjóletti minisztert hallgatták ki, tekintettel arra, hogy december 1-től 17-ig, tehát amikor a hamis frankokat értékesítették, Vass helyettesítette Bethlen miniszterelnököt. A vádiratból tudniillik kitűnik, hogy Bethlen, mielőtt Genf-be utazott, értesült Kozma Miklós utján, hogy a TESz helyiségében hamis frankok vannak. Azonnal szigoruhangozást követelt, hogy az akciót szüntesse be. Ugyanakkor báró Prónay államtitkárral utasítást küldött Nádossy országos főkapitányhoz, hogy a bűnös manipulációt hivatalos hatalma erejével akadályozza meg és tegyen neki jelentést.

Bethlen nem is sejtette, hogy az országos főkapitány a hamisítók vezére. Természetes, hogy Nádossy, amint az vallomásából is kiderült, a miniszterelnök parancsát nem hajtotta végre. Perényi különben, Szörcei József kormányfőtanácsos információja alapján, a vádirat szerint, megnyugtatta a miniszterelnököt.

Mint hogy a genfi tartózkodása alatt a miniszterelnököt Vass József helyettesítette, az az általános nézet, hogy báró Prónay a tárgyalásokról neki is jelentést tett. Rendkívül fontosnak tartják és a felelősség szempontjából elsősorban követelik annak tisztázását, hogy gróf Bethlen elutasítása előtt, informálta-e helyettesét, vagy nem, a tudomására jutott tényekről. Ellenzéki politikusok hangoztatják ugyanis, hogy Prónay államtitkár, Bethlen távollétében, napról-napra jelentést tett Vass Józsefnek.

Tisztázandónak tartják továbbá az ellenzéken ugyancsak a politikai felelősség megállapítása céljából azt a problémát, hogy Nádossy Imre országos főkapitány a miniszterelnök utasítását milyen formában hajtotta végre, illetve miképp tett jelentést arról, hogy Kozma Miklós adatai helytelenek és a TESz helyiségeiben hamis frankot feltalálni nem lehetett. Tudni akarják, hogy Nádossy tett-e jelentést Vass Józsefnek erről a kérdésről. Ha igen, hogyan hangzik ez a jelentés. A kormánypárttól azt hiszik, hogy a vádirat mérséklőleg fog hatni a politika hangulatára. Egységspárti álláspont szerint a vádirat teljesen igazolja a kormány álláspontját.

Ferdinand 54. sz.) évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó, múlt évi jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése, évi jelentés, a zárszámadás előterjesztése és a felmentvény megadása, indítványok, tisztújítás.

Távozzék a kormány

Az ellenzéki pártok tegnap beható tanácskozásokat folytattak a vádirat politikai problémáiról. Elsősorban a Perényi-féle levélváltásról volt szó, azután azt vitatták, hogy milyen célokat szolgált a frankhamisítás. A szocialista párt álláspontját a vádirattal szemben Propper Sándor a következőkben ismertette a „Pesti Napló” munkatársa előtt:

— Az a felfogásom, hogy a kormánynak feltétlenül le kell mondania. A szociáldemokrata párt azt az álláspontot képviseli, hogy ez az ügy megmérhetetlen károkat okoz az országnak és hogy csak a kormány távozásával és a mai rendszer felszámolásával lehet rendezni.

Jankovicsókat nem adták ki

Sztrache főügyész a „Matin”-nak nyilatkozatot adott arra vonatkozólag, hogy a frank-ügy összeköttetésben van-e a szokolhamisítás-sal. Kijelentette, hogy semmi összefüggés a két bankjegyhamisítás között nincs. A hágai börtönben lévő foglyok kiadására vonatkozólag Sztrachenek az a véleménye, hogy mindaddig nem lehet szó ezeknek kiadásáról, amíg büntetésüket Hollandiában ki nem töltik. Kár arról beszélni, sok idő fog még addig eltelni.

Ma délelőtt Collár Hottingue, Gradierre Doucet és Auer Pál dr. megjelentek a rendőrségen Katona rendőrfőtanácsossal, hogy vele a pótnyomozás megkezdéséről tanácskozzanak. A francia urak tisztázni szerették volna, hogy Doucetnek a pótnyomozás során milyen szerepe lesz a kihallgatásoknál. Jelen lehet-e minden kihallgatáson és milyen sorrendben kezdik meg a nyomozást. Katona rendőrfőtanácsos elmondotta, hogy a mai napot arra használja, hogy a nyomozati anyagot beossza és holnap megkezdik a pótnyomozást.

Megkezdődött a pótnyomozás

A frankhamisítás pótnyomozásában Baross Gábort, Elitzer Jánost, Héder Jánost, Horváth Lorántot kedden délután hallgatták ki a rendőrségen. A kihallgatásoknál jelen volt Doucet francia detektív is, aki tolmáccsal jött. Doucet kérdéseket intézett Horváthhoz. A kihallgatás Windischgrätz pénzfóráit kutatta. A vádirat ugyanis elfogadhatóan kimutatta, hogy huszmilliárdnyi adósságának felét pénzhamisítási eszközre fordította. Kutatják, hogy nyolcmilliárdot milyen célra fordított. Maga a gép és papír kétmilliárdba került. A franciák főként arra kíváncsiak, hogy kik az értelmi szerzők. Az a feltevésük, hogy Windischgrätzet a németek bírták rá a frankhamisításra. Nemcsak az ötlet, hanem a gép és a papírgyártás technikája is a németektől származik.

A francia kamarában Magyarország demokratizálását követelik

A párisi Havas-ügynökség jelentése szerint a francia képviselőház mai ülésének végén febr. 19-ére kitűzték a magyar frankhamisítás ügyében Fenturier képviselő által benyújtott interpelláció tárgyalását, feltéve, hogy a kormány abban a helyzetben lesz, hogy a kérdésre válaszolhat. Briand kijelentette, hogy az ügy meglehetősen kényes. A vizsgálat folyamatban van. Kéri Fenteriert, várja be interpellációjának tárgyalásával azt az időpontot, mikor a vizsgálat annyira halad, hogy megfelelő anyaga lesz az interpellációra. Fenturier kéri a kamarát kísérik figyelemmel ezt a kérdést és kéri a francia kormányt, tegyen meg mindent, hogy Magyarország valóban demokratikus alkotmányhoz jusson. Briand megjegyezte, hogy a francia jogszolgáltatás nem léphet fel Magyarországgal szemben ilyen módon. Ezért kell bevárni a szükséges intézkedéseket, a vizsgálat befejezését, mielőtt az interpellációt tárgyalják.

rtök, 1926 február 4
okozott, ezt nem külön,
kell bejelenteni. Ha
volna, joga van termé-
n is előadnia.
a professzionális és az
eggyikost
ai rendőrség letar-
es családirtás tette-
t hangoztatta, hogy
y tagadása hiábavaló,
res Miklóst, akiről
ével együtt. Egyéb-
k nagyrészt Erdély-
loveanu személyében.
reket, ruhaneműt, fe-
ltek és a kastély tel-
al eltűntek. Érdekes,
hazór leánya, Molnár
anditákkal. A leány,
most is együtt buj-
enségei
ciós és transfer
utja
elnélküli kasszaköl-
urópa vásárlásai, te-
a való beavatkozás
tett. Amerika szö-
yiséget juttatott hi-
amerikai ipar, keres-
i kincstári bonnok,
ami hitelezői pozí-
adósodott Egyesült-
kedvezőbb helyzete
enyire garantálják
Anglia már egy
en adósságoknak le-
sabb Németország
ország reparációs
adósságainak fe-
améknak elsőrendű
epességét fokozni,
rázkódttatás nélkül
a német gazdaság
port a reparációt
jáépítéshez tökére
datt német köz-
millió dollár
b. Ezenkívül a
acot vette igénybe
adósságait, de
rül Németorszá-
t tehát egy új
er problémája ez:
t ipari produk-
erikai financiaális
fizetésre szol-
t és az ameri-
mert
T
ái
k
skedő pöre
stből jelentik:
vi törvényező-
statásügyi mi-
stancái keres-
ekintenek.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátsági zsidóság napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkjeinek utánnyomását csak a szerkesztőség engedélyével engedjük meg.

A mai naptár

Csütörtök

5686. Sűbát 20.
1926. február 4

— **Megnyit a legfőbb egyházi konzisztórium ülészaka.** Bukarestből jelentik: A legfőbb egyházi konzisztórium ma megnyitotta ülészakát. A megnyitón jelen voltak a fővárosban tartózkodó összes miniszterek Bratianu Jonellel együtt. Az ülést a patriarcha nyitotta meg, hosszabb beszédben rámutatva azokra a kapcsolatokra, amik az állam és az egyház között fennállnak. Lepadatu kultuszminiszter beszéde után Juon Popovici kimutatta azokat a hatóságokat, amiket az egyház gyakorol a népre. Azután áttértek a tisztikar megválasztására. Az érdemleges ülések csak holnap kezdődnek meg.

— **Aláírták a jugoszláv-török egyezményt.** Belgrádból jelentik: Nincses külügyminiszter és a belgrádi török meghatalmazott miniszter tegnap aláírták Jugoszlávia és Törökország között még tavaly október 28-án létrejött egyezményt. Az egyezmény február 16-án lép érvénybe.

— **Vizsgára kötelezik a többévi praxisal bíró fogtechnikusokat.** Mint ismeretes, azok a fogtechnikusok, akik már hosszabb ideje dolgoztak, miniszteri rendelet alapján képesítés nélkül is rendelőt nyithatnak eddig maguknak. A fogorvosok ezt az intézkedést sérelmesnek vették és lépéseket tettek arra nézve, hogy az érdekeikbe ütköző rendelet megváltoztassék. Erre vonatkozólag most a kolozsvári munkaügyi inspektorátus rendeletet adott ki, mely szerint ezek a fogtechnikusok vizsgát kötelesek letenni, hogy foglalkozásukat tovább folytathassák. Ebből a célból a munkaügyi minisztériumhoz kérték a beadni, melyhez melékelni kell az iratokat és egyszerűsített 500 lej összegű lehelyezni.

— **Eukaliptusz-fából is lehet papírost előállítani.** Newyorkból jelentik: A wisconsini egyetem kémiai laboratóriumában hosszú, tudományos kísérletezés után sikerült az eukaliptusz-fát olyképen preparálni, hogy abból nyomtatásra alkalmas papírost lehessen gyártani. Most már végleg megállapították, hogy a rotációs papíros elkészítésére, amelyhez csak hosszurostu fák alkalmasak, legmegfelelőbb az eukaliptusz. Eddig különböző más fák, leginkább fenyőfából állították elő ezt a papírost: ezentul sokkal jobb minőségűt és tartósabbat féláron lehet majd előállítani. Egyelőre a braziliai San-Paulóban próbálják értékesíteni az eukaliptuszt, amely azon a vidéken óriási mennyiségben terem. Az eukaliptusz, amivel tuvalevőleg Palesztinában sok eredménnyel végeznek mocsárszárításokat, egyike a leggyorsabban fejlődő fának, amely a mocsár eltávolításának hasznán kívül nagyon alkalmas a levegő tisztítására is. Kérgét már eddig is felhasználják papírgyártásra, de csak most tudták meg, hogy a fa bele is kiválóan alkalmas erre a célra. Eddig azt hitték, hogy csak a tülevelekből készülhet a jó rotációs-papíros és a közegészségügyre feltékény államférfiak és orvosok attól tartottak, hogy a fenyveseket a papírgyártás miatt ki fogják irtani. Ez az aggodalom az új találmánnyal megszűnt.

— **Mi történt Nagy Sándor nagykarolyi sertéskereskedő elfűnt negyedmilliójával?** Nagykarolyból jelentik: Egy nagykarolyi sertéskereskedő: Nagy Sándor egy negyedmillió lejt vesztett el a múlt hét folyamán. A pénze, melyet az egyik banknál vett fel, mielőtt még az egyik tisztviselő lakására betért volna, megvolt s a bérkocsis állítása szerint, mikor onnan kijött, már nem volt nála. Az újabb nyomozás adatai szerint a pénz el tulajdonítója ez a tisztviselő volt. Ezt a feltevést megerősíteni látszik az a körülmény, hogy egy Jakabovits nevű egyén éppen akkor lépett be fentnevezett tisztviselőhöz, amikor annak felesége egy

Egy világhírű német tudós előadást tartott a jeruzsálemi egyetemen

A német előadást dr. Klausner héberre fordította

(Jeruzsálem, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Palesztina tudományos világának nagy vendége volt az elmúlt héten, Eduard Mayer, a világhírű hisztórikus, a modern egyiptológia nagy-névű uttörője, akinek csak nemrégiben jelent meg háromkötetes munkája a kereszténység eredetéről. Egyiptomból átjött Palesztinába, hogy az újabb ásatásokat megnézze, hogy ellátogasson a zsidó ujjáépítés különböző helyeire. A hetvenéves tudós meleg érdeklődéssel rézte végig a kolóniákat, a mezőgazdasági közéleti állomásokat, a lecsapolást, a zsidók kötő és építkezési munkálatait.

Eduard Mayer a héber egyetem kuratóriumának meghívására felolvasást tartott. Felolvasásának címe: „A zsidó történelem kezdete és a zsidó mondák hagyományai” volt. Minthogy a tudós kívánságára a tömeges manifesztációkat el akarták kerülni, az előadást csak az egyetem tanárai és hallgatói, a jisiv tudósai, archeologusok, a külön-

nagy köteg pénzt takart le kendőjével. Ennek rövidesen híre ment és Nagy Sándor ennek alapján tett újabb feljelentést. Az újabb nyomozás szerint az ügyészség megindította a vizsgálatot, amelynek eredményéről még nem adtak ki hivatalos nyilatkozatot. A tisztviselő bűnössége mellett szól az is, hogy, bár mindenki tudomása szerint szegény ember, — nemrég kétszázötvenezer lej értékben házat vett.

* **Az Uj Kelet fiókkidóhivatalt állított fel Temesváron.** Értesítjük timisoiarai előfizetőinket, hogy ottani székhellyel fiókkidóhivatalt létesítettünk. Az Uj Kelet részére a jövőben hirdetések, előfizetések felvétel, reklamációkat elintéző Strausz Béla, Zsidó Nemzeti Szövetség I. Mercy-utca 2.

— **A kínaiak angol erődket szállottak meg.** Londonból jelentik: A „Morningpost” értesülése szerint a kínaiak megszállották az ugynevezett Taku-erődöket, amelyeket az 1921. évi angol-kínai szerződés Nagybritanniának ítélt. A pekíngi angol követ figyelmeztette a kínaiakat arra, hogy a megszállással megsértik a szerződést. Nincsen kizárva, hogy a konfliktus súlyosabb következményeket fog maga után vonni.

— **Megjelent Palesztina legújabb kolonizációs falitérképe.** A Keren Hajjeszód londoni főirodája egy régen érzett hiány pótlására a napokban kiadta Palesztina térképét. A szép kiállítású, 100x50 cm. nagyságban kiadott térkép a legálaposabb és legáttekinthetőbb az összes eddig megjelent Palesztina térképek között. Feltűnteti az épülő ország hegy- és vízrajzi helyzete mellett nemcsak a városokat, községeket, hanem az összes eddig létesített kolóniákat is. A térkép mindenkinél, aki Palesztina iránt érdeklődik: magánosoknak, csoportoknak, testületeknek és iskoláknak egyaránt nélkülözhetetlen. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában. Ára 100 lej és portó. Ugyancsak az Uj Kelet könyvosztályánál kapható Chaim Weizmannnak, a Keren Hajjeszód kiadásában megjelent könyve: „Israel und sein Land”. Ára 100 lej és portó.

— **Megtalálták a legrégebb német nyomtatott Bibliát.** Bibliofilek és teológusok számára nagy szenzációt jelent a londoni hír, amely szerint Lancasterben a református templom teológiai szeminariumának könyvtárában véletlenül ráakadtak a Zwingli bibliára. Ezt a bibliát 1529-ben nyomatták Christof Froschauer nyomdájában. A szövegét a nagy svájci reformátor, Zwingli állította össze több zürichi teológus segítségével. Egy jó részét Luther Márton is átírtatta a Vulgátából. Legfigyelemre méltóbb sajátossága a könyvnek a metszetek és iniciálék. A bibliai alakok a XV. század lovagjainak és szerzeteseinek ruháit viseli és csak nagyon kevés helyen adta rájuk a szerző a bibliai ruhát. A könyv értékét egymillió fontra becsülik.

* **Ötszáz dollár gázsival szerződtette a kolozsvári Central Bar igazgatósága a világ legnagyobb artistaszámát, Rastus és Banks amerikai néger duót, mindössze 20 napi vendégszereplésre!** A tüneményes művészpár csupán átutazóban van és csak óriási külső befolyásra volt 20 napra le szerződhetett. Az artistavilág eme két utólrhetetlen starja Európában csak Párisban lépett fel, fantasztikus gázsival mellett, Rastus és Banks negyven perces, felejtethetetlen káprázatba fogják ringatni Kolozsvár kulturkörülségeit.

böző missziók képviselői és konzulok látogatták. De így is zsufolásig megtelt az egyetem judeisztikus intézetének nagyterme, ahol ezuttal először tartottak németnyelvű előadást. Az előadó másfélórás beszédében kimutatta, hogy a zsidó hagyományok rendkívül sok történeti tényt őriztek meg. Különösen áll ez az ó-testamentumra.

Ismertette a Tel el Amarna mellett fölfedezett ókori följegyzéseket és más újabb ásatási eredményt, amelyek kétségtelenül igazolják a Biblia adatait. Nagyon érdekesek voltak a tudósnak a tiztörzsről szóló fejtegetései. Szichem városának az ókori történetében való szerepéről különös lelkesedéssel beszélt az agg történész, aki az előző napon látogatta meg a zsidó históriának ezt a nevezetes városát.

Mayer professzor felolvasását dr. Klausner héberre fordította.

— **A szatmári kereskedők tiltakoznak az utlevéldrágítás ellen.** A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok vasárnapi értekezletén Erdély és Bánát nagyböc centrumaiból megjelent kereskedők szótartották a kereskedelem újabb sérelmeit, mint amelyek módfelett megnehezítik az amugy is súlyos válsággal küzdő gazdasági életet. A programszerű tiltakozások után Frankl Mihály szatmári terménykereskedő, mint a szatmári Kereskedelmi Csarnok kiküldöttje óvást jelentett be a kormány által tervbevetett utlevéldrágítás ellen, amelyet dr. Fried János (Nagyvárad) azzal egészített ki, hogy Erdély és Bánát kereskedőinek az új bélyeg- és illetéktörvényjavaslat ellen is tiltakozniok kell. Nem tudható be a véletlennek, hogy az utlevelek megszerzésének szándékolt drágítása ellen éppen egy szatmári kiküldött részéről hangzott el a tiltakozó szó, mert a szatmári kereskedők kezdettől fogva a legélénkebben foglalkoztak ezzel a nemzetközi forgalom elevevébe vágó kérdéssel és míg egyrészt a Szatmári Sfatul már hetekkel ezelőtt indítványozta valamennyi társintézmény akcióját a kormány drágítóintenciójával szemben. (dr. S. M.)

— **A pénzügyminiszter kölcsöntárgyalásainak érdekes epilógusa.** Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszternek legutóbbi párisi tartózkodása alatt egy angol és amerikai konzorcium kölcsönajánlatot tett a romániai vasutak rendbeshozására. Bratianu Vintila azzal jött haza Bukarestbe, hogy közli majd a konzorciumokkal a kormány álláspontját, illetve azokat a feltételeket, amelyek alapján hajlandók a tárgyalásokat folytatni. A pénzügyminiszter ezzel kapcsolatosan ma hivatalos kommunikét tett közzé, amely szerint a vasuti kölcsön ügyében a további tárgyalások folytatásától a kormány visszalép. Ezzel tehát a CFR kölcsönügye meghiúsultnak tekinthető. A fővárosi lapok megfelelő kommentárral közölték ezt a kommunikét, azonban lapzártá előtt newyorki táviratot kaptak, amely arról szólt, hogy az amerikai konzorcium, amely Bratianu Vintilával tárgyal a kölcsön ügyében, elhalasztotta delegátussának Bukarestbe való küldését, mintán a jelenlegi időt nem találja alkalmasnak arra, hogy a romániai vasutaknak kölcsönt folyósítson. A két hír, amely egymásnak ellentmond, élénk feltűnést keltett Bukarestben.

— **Magyarország pénzügyi és vasuti bizottságot küldött Bukarestbe.** Bukarestből jelentik: Ma reggel Budapestről hattagu magasrangú magyar miniszteri tisztviselő érkezett a román fővárosba, akik a kormányval különböző pénzügyi kérdésekben fognak tárgyalni. Ugyancsak ma délelőtt egy másik magyar delegáció is érkezett Enyedi miniszteri tanácsos vezetésével, hogy több függőben lévő vasuti ügyben folytasson tárgyalásokat. A magyar bizottság először Bratianu Vintila pénzügyminiszternél tett bemutatkozó látogatást, majd érintkezésbe lépett a közlekedésügyi minisztérium illetékes szekciójával a tárgyalások felvétele érdekében.

— **Bányakatasztrófa Franciaországban.** Párisból jelentik: Chatilleaiban bányakatasztrófa történt. A villám leajtott egy bányára, amelynek felsőrétége összeomlott és hét embert maga alá temetett. A mentési munkálatok folyamában vannak.

szám
ben sz
az egé
meg. I
sen tár
mánya

jelentik
hető az
nya fel
rikának
ember é
tartásra
tében a
tizenötév
telekért,
Newyork
tulzsfok
dába, ho
gazdagod

boldog
bámult
enyém
a lapot
de egy
arra, h
Megigé
a kötés
és ezzel
elégedet
azt kifo
meg sze
a témav
végezni
tottam,
mindjárt
Szerinte
és a vég
más, es
volna do
kikket.
nikor az
meg első
reménybe
találkozn
tam ma r
egy volt
Jól tetted,
az egész v
utánairam
az egész v
gyát szemé
egy „kolle
hogy ilyen
kiirni. A s
sokra vinne
dást. Hogy
a szép váro

— **Bezár
színházát.**
tettek a hábo
háboruban az
járásától és a
sem zárándoko
jaro helyre.
tették a szinh
ajánlották a
nem reflektált

— **Gyilkos
ciusban törté
Ghirbon közsé
deztek a falu
ban a legények
hamar összeve
Cetean Damián
botokkal olyan
szenvedett sér
mulva meghalt
szék tavaly nov
Az ügyész halá
tettével vádolta
enyhitó körülm
lottakat, Jakob
Ghenescut és M
fegyházra ítéltél
felebbezésüket n
vári ítéltábla, a
indokainál fogva
vári törvényszék**

Bre

Jugoszláviában új választásokkal számolnak. Belgrádból jelentik: Politikai körökben számolnak az új választások kiírásával. Radics az egész országban hatalmas propagandautat tett meg. Riguzában beszédet mondott, amelyben élesen támadta a franciákat. Emiatt a jugoszláv kormányban kellemetlenség is van.

Egy új kivándorlási láz. Newyorkból jelentik: Néhány hónap óta erős áramlás észlelhető az Egyesült Államok Florida nevé tartománya felé, amely egyik leggazdagabb vidéke Amerikának. Területére egyelőre mindössze egymillió ember él, pedig legalább negyvenmillió ember elvándorlásra képes. A fokozódó bevándorlás következtében a telekárak hirtelen felemelkedtek és mig tizenötévtől ezeltől alig ötven dollárt fizettek egy telekért, ma ötven és százezer dollár az ára. Newyork-államból, amelyet az európai bevándorlók túlszűfolták tettek, rengetegen költöztek át Floridába, hogy ott a parlagon fekvő földekből meggazdagodjanak.

Megjelent az első írásom és én a boldogságtól és a dicsőségtől elszorult torokkal bámultam a nyomtatott szavakat. Igen, ez az enyém! Az első ismerősöm, akivel találkoztam, a lapot kezében lobogtatva, kívánt nekem szerencsét, de egyúttal nem feledkezett meg figyelmeztetni arra, hogy a kötésvazakkal nem bánok helyesen. Megígértem neki, hogy ezentúl egész életemet a kötésvazak tanulmányozásának fogom szentelni és ezzel átadott körös ismerősöknek ki megelégedetten veregette meg vállaimat és csupán azt kifogásolta, hogy a témát nem választottam meg szerencsés kézzel. Biztosítottam arról, hogy a témaválasztást a jövőben együtt fogjuk elvégezni és egy újságíróbarátom karjai közé futottam, ki felhasználva az alkalmat, megölelt és mindjárt szigorú kritikát gyakorolt a műről. Szerinte a kezdete közepes, a közepe kezdetleges és a vége egyenesen végtelen. A témát bárki más esetleg ömaga, sokkal jobban fel tudta volna dolgozni és egyelőre még ne írjak önálló cikket. Ráérek még. Majd úgy tíz év múlva, amikor az kezdet nehézségeim túl lesznek, kezdem meg első szárnypróbatásaimat. Aztán abban a reményben, hogy a híjeltől tíz éven belül még találkozni fogunk, elvált tőlem. Nagyon jó, olvastam ma reggel, — kiáltott át a másik oldalról egy volt osztálytársam — büszke vagyok rád. Jól terved, hogy aláírtad a neved, legalább látja az egész város, milyen ügyes vagy és ezzel már utánaimodott annak a szőke kislánynak, aki az egész volt nyolcadik osztály szerelmének tárgyát személyesítette meg. Ragyogó arccal köszönt egy „kollega” és figyelmeztetett egyúttal arra, hogy ilyen rövid cikk alá nem szokás a nevet aláírni. A stílusa nem rossz, de fejlődőképes és sokra virrad, ha abbahagyja az újságíráskodást. Hogy énekezem mennyi jóakaróm van ebben a szép városban!

Bezárták a máriacelli passziójátékok színházát. Máriacellben hatalmas színházat építettek a háború előtt passziójátékok számára. A háborúban azonban elszórtak az emberek bucsu-árától és a máriacelli színház és a háború után sem zárandóhottak már sokan a stájerországi bucsu-ár helyre. Tegnap aztán hivatalosan is bejelentették a színház bezárását. Az épületet feladották a katonai kincstárnak, amely azonban nem reflektált rá.

Gyilkolt a legényvirtus. Tavaly márciusban történt, hogy az alsófehérvármegyei Gálbom község legényei nagy mulatságot rendeztek a falu korosmájában. Este 10 óra tájban a legények kitódultak az utcára, ahol csak hamar összeverekedtek. A verekedés folyamán Cezau Danila és Jia Nicolae nevű legényeket botokkal olyan súlyosan megverték, hogy a szenvedés sérülések következtében pár nap múlva meghaltak. A gyulafehérvári törvény-szék tavaly november 7-án tárgyalta az ügyet. Az ügyész halált okozó súlyos testisértés bűntettével vádolta a virtuskodó legényeket. Az enyhítő körülmények figyelembevételével a vádlottakat, Jakob Morturat háromévi, Augustin Ghinescut és Mihail Petrescut pedig kétévi fegyházra ítélték. Az elítéltek felebbezték és felebbezésüket ma délelőtt tárgyalta a kolozsvári ítélőtábla, amely rövid tanácskozás után indokainál fogva helybenhagyta a gyulafehérvári törvényszék ítéletét.

Óriási tűz egy bukaresti drogériában. Bukarestből jelentik: A Calea Crivitei, a Matecu Macelari utca sarkán a Cionga Testvérek-féle drogéria tegnap este fél 10 óra tájban kigyulladt. A tüzet a szembelevő cukrázda tulajdonosának a felesége vette észre. Amikor a tűzoltók kiérkeztek, az egész épület lángokban állott. Minden itási munkálát hiábaváonak bizonyult. Egyóra tájban sikerült a tüzet eloltani, de pár percere reá egy másik helyen ismét lángok csaptak fel. A drogéria-ben benzín és más robbanószer is volt, emiatt az egész környéket pánik fogta el. Voltak ugyan robbanások, de a szomszédokban nem okoztak kárt. Ugy a drogéria üzlethelyisége, mint a rakár teljesen porráégett. A kár a tulajdonosok szerint 40 millió lej. A cég 36 millióra biztosítva volt. Megítélték a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a tüzet felelősség. Az eddigi jelek szerint, rövidlátás okozta a tüzet.

Egy bécsi betörő éhségstrájkja. Megírta az Uj Kelet, hogy a bécsi rendőrség a napokban letartóztatta Moransky ékszereszt, aki ellen az a vád merült fel, hogy Svájcban, Lengyelországban, Berlinben és Párisban egy betörő-banda élén állt. Morarsky, akinek menyasszonyát is letartóztatták, amikor arról tudomást szerzett, éhségstrájkba kezdett. Két napig semmi táplálékot nem vett magához, a harmadik napon azonban meggondolta a dolgot és meöhön fogyasztotta el a behozott kosztot. Moranskyról közben kiderült, hogy a magyar proletárdiktatúra idején Budapesten szakaszpauzások volt, később átlépett Horthy fegyvereseregébe zászlósi rangban. Kiderült róla az is, hogy eljegyezte magát a letartóztatott Holdampf Micivel, holott Budapestben felesége van, akitől még nem vált el. A nagy svéjci betörés után harmincmillió magyar koronát ajánlott fel feleségének, hogy váljon el tőle, az asszony azonban semmiáron nem akar elválni Moranskytól. A külföldi büntügyi hatóságok még nem küldték át a Moranskyra vonatkozó iratokat, úgyhogy emiatt még nem készülhetett el a vádirat.

Egy spanyol pilóta átrepülte az Óceánt. Newyorkból jelentik: Pernambukoi távirat szerint Franke spanyol repülő kedden délután 4 óra 45 perckor ideérkezett. Franke Madridból indult utnak és két nap alatt tette meg az utat Pernambukóig. Innen rövid pihenés után, az Egyesült-Államok partvidékeire repül, ahonnan azután, Cuba szigetére kereszül, visszatér Spanyolországba.

El fogunk mind menni a Tarbutu-Centurio táncdelutánjára, melyet Kolozsvár fiatal szidó lányainak és ifjainak közreműködésével február 7-én, délután 4 órai kezdettel a Központi szálló emeleti dísztermében tartanak meg. A táncdelután sikerét garantálja a szebbnél szebb leányokból álló hetvenkéttagú rendezőség. Balhírlányválasztás, tárcabajnokság és egyéb szórakoztató programokkal kiegészült ötlettel feledhetetlenül fogják tenni a szórakoztatást.

Fascista szellem vonul be az olasz egyetemekre. Rómából jelentik: Több fascista-szervezet beadványt intézett a tanügyi kormányhoz, amelyben követelik az olasz egyetemek radikális megtisztítását, vagyis, hogy a tudományok hírléhaba a fascis kurzus szellemébe vonuljon be. Ennek a megkeresésnek már konkrét jelei is mutatkoznak. Fedele közoktatásügyi miniszter több hírneves egyetem tanárt helyezett át és husz tanárt függesztett fel állása alól — politikai okokból. Egyúttal szigorú intézkedés történt arra, nehogy az egyetemeken kormányellenes manifesztációk történhessenek akár a tanárok, akár a diákság részéről.

Bűnszövetkezet indiánusok kiirtására. Newyorkból jelentik: Négy évvel ezelőtt az Oalahama állambeli Osage Countryban, ahol jobhbára gazdag indiánok laknak, meggyilkolva találták Anna Brown fiatal, dúsgazdag indián asszonyt. A nyomozás megállapította, hogy az asszony halálát revolvergolyó okozta, a tettest azonban nem sikerült kézrekeríteni. Ettől a naptól kezdve egymást érték a gyilkosságok. Osage Country területén a gyors egymásutánban következő gyilkosságok óriási pánikot keltettek. A békés, civilizált indiánok nem mertek az utcán mutatkozni. A hatóság állandóan nyomozott, de hiába. Ha esetleg valaki érdemesebb vallomást tett, azt néhány nap múlva halva találák meg a periken. Már ugylátszott, hogy az oklahamai sorozatos gyilkosságok titka örökre titok marad. Néhány nappal ezelőtt azonban

a bűnügyten szenzációs fordulat történt. A napokban ugyanis rendőrkézre került egy Lawson nevű ember, aki vallomása során elmondotta, hogy az indiánokat Boyd helyettes sberiff vezetésével egy kerekedikből, bankigazgatókból és gazdag farmerekből összeverődött bűnszövetkezet rendszeresen irtotta. A fegyenc szenzációs vallomása után jelentkezett a rendőrségen Cornett állami képviselő, aki olyan nyomokat adott a rendőrhatalom kezébe, melynek alapján tizenhét elékelő személy ellen adtak ki elfogató parancsot. Az újabb adatok alapján megállapítást nyert, hogy a bűnszövetkezet tagjai azért irtották az indiánokat, hogy a birtokukban levő olajforrásokat megszeressék. A kormány rendeletére a gyilkosságok színhelyét katonai csapatok szállították meg és kihirdették az ostrom-állapotot. A szövetségi Grand Juri a vizsgálat során eddig tíz embert letartóztatott. A letartóztatottak között van U. K. Hale, a vidék leggazdagabb birtokosa, aki a legújabbban elhangzott vallomások szerint egyik irányítója volt az indiánirtó bűnszövetkezetnek.

Zita exkirályné a Pireneusokban üdül. Párisból jelentik: Zita exkirályné, aki az utóbbi időt megszokás nélkül L. queitoban töltötte, tegnap gyermekeivel a Felsőpireneusokban fekvő Argeles Gazost fürdőhelyre érkezett, ahol kénfürdőköt fog venni. Az exkirályné egy idő óta reumatikus bántalmairól panaszkodik. Gyermekeinek kiváltárságában van egyik nagynénje is.

Véres kardpárbaj Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Kedden éjszaka véres kardpárbaj folyt le Nagyváradon. A párbaj szereplői: dr. Balassa Dezső, László Andor nagyváradí fialemberrek. Az elmúlt vasárnap a déli korzón László Andor tetteleg inzultálta Balassa Dezsőt és emiatt vívtak párbajt, amelyen Balassa két könnyebb fejrágást kapott.

Mégis csak legjobb a késnélküli „IDEAL”

borotváló por mely az ország területén higienia szempontból a legjobban elismert borotváló szer az arcot nem marja kellemes hatást hagy utána. — Ovakojunk az Mindenütt kapható. [ártalmas utánszaktól Csak az „IDEAL” Egyedüli készítője: felírásu a valódi. Reszling Iózssef Iodrasz Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30. Sighetul-Marului egyedüli eladója Glanzman Adolf illatszertár Str. Bogdan Voda 40

KEZTYÜK, bevásárlási társaság, KÖLTSÉGTARTÁK, legolcsóbb, HATÁRSZÁK, FORRÁSA

HELIOS

Főtér 7 szám

Breuer Uri divat és kalapkülönlegességek üzlete, férfi és női keztyük nagy választékban, **Cluj, Piata Unirei 8.**

Mozgók műsora

SELECT-mozgó

Ma utoljára Ma

A zendai fogoly

A. Hoppe híres regénye után játszik a „Scaramonche” közismert színészei

Alice Therry, Ramon Navarro.

Holnap először

A tizparancsolat

Cecil B. de Mille csodálatos remekműve, az idei szezon egyik legnagyobb slágere.

URANIA-mozgó

Rivételes műsor.

Nagy Péter, a kulyafenomén

A néma vádló

című legszenzációsabb kalandorfilmben. Az állati intelligenciáról és hűségéről nem alkothatunk teljesebb fogalmat, mint ha megnézzük ezt a csodálatos filmet, amely lázba hozta a világot a híres farkaskutyának, **Nagy Péternek** rendkívüli játékáért.

APOLLO-mozgó

Csak ma és holnap:

Maciste a halál ellen

Nagyszabású kalandorfilm.

Zongorák

gyári lerakata, gyári árban részletre is. **Sternberg**, — Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand

Zsák

Mindennemű célokra legelőnyösebben beszerezhető

Ponyva

Albala Izsé
Timisoara

Piata Traian No 10

KÖZGAZDASÁG

Megszüntetik az összes kiviteli tilalmakat?

(Bucuresti-Bukarest, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kereskedelemügyi miniszter verifikáló bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, amelynek alapján megszüntetik az összes kiviteli tilalmakat. A bizottság ezután behatóan foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy tegyen-e javaslatot a legfőbb gazdasági tanácsnak a vámtarifák csökkentésére. Végül is kimondotta a verifikáló bizottság, hogy rövidesen ilyenértelmű javaslatot terjeszt a legfőbb gazdasági tanács elé.

Február 15-én a legtöbb helyen lejárnak a munkásokkal kötött kollektív szerződések

Az ipari érdekek védelme a vám- és szállítási nomenklaturák tárgyalásánál.
Az UGIR választmányi ülése

(Cluj-Kolozsvár, február 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyiparosok és munkaadók kolozsvári szövetsége dr. Farkas Mózes vezérigazgató elnöke mellett tegnap délután választmányi ülést tartott. Az ülésen a nagyipari érdeklő különféle ügyeken kívül több igen fontos kérdésben hoztak határozatot. A választmány mindenekelőtt elismerőleg vette tudomásul, hogy a Szövetség bukaresti központja a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslat ellenjavaslatát magáévá tette és az itteni szövetség akciójában továbbvitelét elvállalta.

A behozatali vámtarifa és a CFR által tervbe vett új szállítási tarifa ügyében a választmány elhatározta, hogy a központ útján sürgős lépéseket tétet az irányban, hogy az új nomenklaturákban az ipari termékek részére kedvező tételket állapítsanak meg.

Ezután az idegen szakmunkások behozatalának kérdése került sorra. A szövetséghez több panasz érkezett arról, hogy egyes iparvállalatok produktivitásukban gátolva vannak, mert nem tudnak külföldről megfelelő szakmunkást behozni. A szakmunkások behozatalához ugyanis külön munkaügyi minisztériumi engedély szükséges, amelynek megszerzése rendkívül hosszadalmas eljárást követel. A választmány elhatározta, hogy memorandumot terjeszt a munkaügyi miniszter elé, amelyben kéri fogja, hogy ezt az ügyet a minisztérium ruházza át az egyes munkaügyi inspektorátusokra.

TÖZSDE

Február 3-án

A lej Zürichben 227-50, Párisban 11.75, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. A lej újabb lemorzsolódása a devizák megszilárdulását vonta maga után. Mérsékelt forgalom mellett az alábbi ártályamok alakultak ki:

Bécs 32-50—32-70, Prága 6-82—6-85, Budapest 305—307, Páris 8-70—8-75, Zürich 44-60—44-75, Newyork 229-00—231-00, London 1125—1130, Milánó 9-35—9-40.

Zürich. Zárlat: Berlin 123-50, Amsterdam 308-12, Newyork 518-15, London 2523-20, Páris 1950-00, Milánó 2080-50, Prága 1533-50, Budapest 72-60, Belgrád 917-50, Bukarest 227-50, Varsó 72-50, Bécs 73-05.

Bukarest. Devizák: Páris 8-70, Berlin —, London 1127, Newyork 230-75, Milánó 9-38, Zürich 44-50, Bécs 32-50, Prága 6-68, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 835, német márká 53-00, leva 1-55, török lira 115, font sterling 1085, francia frank 8-55, svájci frank 43-00, olasz lira 9-20, drachma 2-70, dinár 890, dollár 223-50, lengyel forint 29-00, osztrák schilling 31-50, magyar korona 31-50, cseh korona 3-60, belga frank 10-10, holland forint —.

Az ecetgyárosok országos szindikátusának alakuló közgyűlése. Ma délelőtt vette kezdetét a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tanácstermében az ecetgyárosok országos szindikátusának alakuló közgyűlése. A közgyűlésen mintegy ötven gyáros jelent meg az egész ország területéről, de megjelent az ecetsavgyárosok képviselőiben dr. Frankl, a marignai ecetsavgyár vezérigazgatója is. Dr. Marcu, a nagyenyedi ecetgyár igazgatója délelőtt tíz órakor nyitotta meg a közgyűlést és miután az országos szindikátus megalakításának

Behatóan foglalkozott a választmány a pénzügyminisztérium bélyeg- és illetékjavaslatával is és amellel foglalt állást, hogy a javaslatnak a jelenlegi formájában való törvényre emelése rendkívül súlyosan érintené nemcsak a kereskedelmet, hanem az ipart is. Eppen ezért feltétlenül szükségesnek tartja a javaslat módosítását különösen azon részének, amely a kereskedelmi levelezésekben foglalt ügyleteket is illeték alá veszi. A javaslat, ha egy kereskedő a gyárostól árut rendel és a gyáros a rendeltetést elfogadja és erről a kereskedőt levélben értesíti, — szerződéses viszonyt állapít meg, mely illeték alá esik. Ugyancsak nyugta-illeték alá esik az is, ha az egyik cég a másikat arról értesíti, hogy a részére átutalt összeget megkapta és javára írta. A javaslatnak ezen rendelkezései rendkívül nagy veszedelmeket rejtenek magukban és épen ezért mindent el kell követni, hogy megfelelően módosíttassék.

Az ülésen tárgyalás alá vették továbbá a munkásokkal kötött kollektív szerződések ügyét. Február 15-én ugyanis majdnem az összes szakmai ágazatokban lejárnak a munkásokkal kötött szerződések, úgy, hogy már a közeli napokban megindulnak a szerződések megújítására vonatkozó tárgyalások. A választmány öttagú bizottságot küldött ki, hogy a kollektív szerződések kérdésében kezdjen tárgyalásokat a munkásokkal különösen az elvi kérdések tisztázására.

szükségességét elvben kimondották, különböző kérdések tárgyalására tértek át. A vezetőség megválasztására előreláthatólag csak a késő esti órákban kerül sor.

Békés elintéztést nyert a „Labor” cipőgyári munkások sztrájkja. Néhány nappal ezelőtt a „Labor” kolozsvári cipőgyár egyik igazgatójának súlyos konfliktusa támadt a gyár egyik munkásával, amelyből kifolyólag a munkást elbocsátották. A gyár szervezett munkásai szolidaritást vállaltak az elbocsátott munkással és sztrájkbaléptek. Dr. Chirila munkaügyi inspektor elnöke mellett békéltetőbizottság foglalkozott a konfliktussal, amely megállapította, hogy a konfliktus előidézésében úgy az igazgató, mint a munkás, egyaránt részesek voltak. Eppen ezért a munkás részére két heti felmondási idő helyett egy hétre járó fizetést állapított meg, a sztrájkoló munkásokat pedig utasította a munka felvételére. A békéltetőbizottság határozata mindkét felet kielégítette és így a munkások a tegnapi napon a munkát felvették.

Bécsi marhavásár. (Saborsky és Fiai cég jelentése.) A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 2452 darab. Ebből volt romániai árú 928 darab. Az irányzat lanyha, az árak 10—15 garással olcsóbbodtak. I a árú 145—170, II a 110—140 schilling.

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 St. Marx. Sürgőnycim: Saborskysöhne
Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien St. Marx. — Husküdemények címe Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthall

* Nagyváradon hirdetések, előfizetéseket felvesz és reklamációkat elintézt az Uj Kelet nagyváradai képviselője, Blum Zsigmond, Ezredévi emléktér 2. (ernyőzlet.) Lakása Vámbáz-u. 51.

Siróta
várott. S
návész p
egyellen
színháza
olyan jöh
hangverse
hangverse
mutakozó
B ch, Mo
sorn. A
sznház.
Miénk
drámája v
magyar sz
mellett n
póták és
tapsolni ug
Jadlowk
legnagyobb
mann volta
lenül a hir
beutazta az
frán lehet
szánára. I
figyelmezt
zenek m gy
rosan szétk
a Faust és

Csütörtök:
Soroza
Péntek fél 8
Aladár
kal. B
Péntek este
leghíre
lozsvári
Nápi bé
a bérlő
matlap,
riti béri
Szombat d. u
igen clo
Márton.
Szombat este
először.
35 sz. f
Vasárnap d. u
13-adozo
helyárak
Vasárnap d. u
Lili fellé
zat 234)
Vasárnap este
rett. Bér
Ihászsal.
Hátfő: Miénk
Nápi bérie

Schü

urnő a Páris
ményétől kis
Str. Sincai (I
ahol naponta
érdeklődő höl
rűnek a legut
lek. Azon t. I
hetnek, szives
táimat lakásuk
tesitéstüket kér
ban elhelyezni
megtekint

Hölgyel

ID

Oluj, Caloz
feltűnő

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ A színházi iroda közleménye!

Siróta Leó egyetlen hangversenye Kolozsvárott. Siróta Leó az európai nagyságu zongoravész pénteken este negyed 11-kor tartja meg egyetlen hangversenyét Kolozsvárott a magyar színházban. Siróta Leónak már egész Euro.ában olyan jóhangzásu neve van, hogy bárhol hirdet hangversenyt, az biztos teli ház sikerét jelenti. A hangversenyre szombat óra állandó egy kereslet mutatkozik a jegypénztárnál. Siróta hangversenyén Bach, Mozart, Liszt, Chopin, Bougarsky van műsorán. A hangversenyt A. bérletben tartja meg a színház.

Miénk az éjszaka! Kistemseckers nagysikerű drámája van szombat este a premierként átvizsgálva a magyar színház műsorára. Az igazgató vezetése mellett nap nap mellett folytak szorgalmasan a próbák és szombaton este valószínűleg telt ház fogja tapasztalni ugy a drábot, mint a szereplőket.

Jadlowker Hermann Kolozsvárra jön. A világ legnagyobb tenoristája Caruso és Jadlowker Hermann voltak. Ma egyedül áll Jadlowker verhetetlenül a hírnév és siker középpontjában. Jadlowker beutazta az egész világot és hallatlan áldozatok árán lehetett lekötni két estére a Magyar Színház számára. Nálunk 7-én és 9-én lép fel és jól előre figyelmezteti a színház közönségét, hogy igyekezzenek megváltani jegyüket idejében, mert hamarosan szétkapkodják a jegyeket. Jadlowker nálunk Faust és Tosca c. operában fog fellépni.

Magyar Színház heti műsora.

Csütörtök: Annabál (6-olozor. Bérletszűnetben Sorozatszám 228)

Péntek fél 8 kor: Dolly (Operett. Neményi, Ihász Aladárral Esti előadás, leszállított helyárrakkal. Bérletszűnet. Sorozat 229)

Péntek este negyed 11 kor: Siróta Leónak, Európa leghíresebb zongoravirtuozának egyetlen kolozsvári hangversenye. (Felmelt helyárrak. Napibérlet 69 sz. A. Sorozat 230 Azoknak a bérletknek, akiknek a késői kezdet alkalmatlan, a ti kérti iroda készségesen visszatéríti bérletkényaduk összegét csütörtök délig).

Szombat d. u. 4 kor: A biboros. (Ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Előadó tatar: Pálffy Márton. Sorozat 231)

Szombat este 8 kor: Miénk az éjszaka (Újdonság először. Poor Lili fellépésével. Premier-bérlet 85 sz. Sorozat 232)

Vasárnap d. u. fél 3-kor: Mészkalács (Operett, 13-adzor. Neményivöl, Ihászal. Leszállított helyárrak. Sorozat 233)

Vasárnap d. u. 6 kor! Miénk az éjszaka! (Poor Lili fellépésével. Rendes helyárrakkal. Sorozat 234)

Vasárnap este háromnegyed 9 kor: Annabál (Operett. Bérletszűnet. Lengyel Irén, László és Ihászsal. Sorozat 235)

Hétő: Miénk az éjszaka! (Poor Lili fellépésével. Napibérlet 70 szám B. Sorozat 236)

Schück Kornelia

urnő a Páisztól hozott haskötőmintá gyűjteményétől kiállítás rendez ideiglenes lakásán Str. Siccai (Hegedűs Sándor-u) 12 ajtó 5., ahol naponta d. u. 3-7 ig szívesen látja az érdeklődő hölgyközönséget. Bemutatásra kerülnek a legutolsó melltartó és haskötőmodellek. Azon t. hölgyek, kik személyesen nem jöhetnek, szíveskedjenek értesíteni, hogy mi az táimat lakásukon bemutatni: sam. Szíves értesítést kérem a lakásnál levő postaküldőben elhelyezni. **A mintagyűjtemény megtekintése t. hó 10-ig tart.**

Hölgyeim! Megérkeztek a legújabb **soyem, szalag modellek** az

IDEAL

kalapüzletbe Cluj, Calea Regelo Ferdinand 8. feltűnő olcsó árakkal.

NYILTTÉR

E rovatban közöttekért a szerkesztőség semmi nemű felelősséget nem vállal

Ismét nyíla koznom kell. Az „Ellenzék” mai számában cikk jelent meg ellenem. A cikkirő minden állítása valótanságon alapszik. Jónás Berta feljött hozzám és feleségem előtt kijelentette, hogy ha nem ad neki huszezer lej készpénzt, akkor kiszerveztet a lapba. Nagyon sajnálom, hogy a cikkirő vállalkozott ilyen szerepre.

Grünwald Izidor

K Bankok, **N**
A kereskedelmi **N**
D vállalatok **N**
I zárszá- **N**
M madásait **N
A és **N**
A bármínemű **N**
A nyomtat- **N**
A ványaait **N**
A izléses **N**
A kivitelben **N**
A és olcsón **N**
A készíti **N****

CLUJ

STR. BARON L. POP 10

Cluj, Str. Universităţii 1.

(volt Egyetem-utca)

„OPTICA”

legmodernebb látszerüzlet.

Hőmérők, inhalátorok a legolcsóbb árban.

Hítközségek

Ga bella jegyek Blyai-nyomda Rt. Marosvásárhely

Az ígéret földje

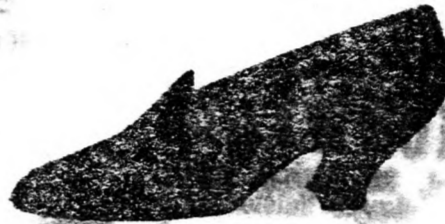
Palesztinaiim második bemutatója február 7-én, vasárnap déle 12-től 10 óráig lesz az

URANIA-ban.

Jegyek a Keren Hajjeszod irodájában, Str. Earon L. Pop 10, I. emelet.

Róth

cipészni
Szép-u. 2.
szám alatt
készülnek
a legújabb
divatu

**cipő-
különlegességek.**

Ha némelyik háziasszony tudná,

hogy milyen gyakran vásárol hátrányosan, akkor sok pénzt takaríthatna meg. — Tisztelt Háziasszony, ne tekintsen más kávépótlékot is ép olyan kitűnőnek, mint a „valódi Franck”-ot! A tulajdonképeni olcsóság nem a kifizetett értékben, hanem a felülmulhatatlan kiadóságában rejlik, amely a régen bevált „kávédaráló” védjegyes „valódi Franck” kávépótlék specális tulajdonsága.

Eau de Cologne

Kapható minden szakbavágó üzletben.

Timişiana

Banca de credit și economii S. A. Secția Deviselor — Timișoara.

KRIEGNER-féle

Reparator

köszvény, csusz, ülés ellen Minden gyógyszer-tárban kapható. Ára 60 lei.

miniszter javaslatot, atóan fog vámtarifák elmű javas-

sek yalásarai.

mány a pénz-avaslatával is javaslatnak a nyre emelése csak a keres- en ezért fel- aslatat mód- amely a ke- ügyleteket is gy kereskedő s a rendelést evében érte- meg, mely nyugta-illetél. ég a másikat talt összeget slának ezen edelmeket rej- ndent el kell ttassék.

k továbbá a ödések ügyét. az összes szak- kásokkal kö- a közeli na- k megújítására mány ötagu ollektívszerző- ásokat a mun- rások tisztá-

k. különböző A vezetőség ak a késő esti

t a „Labor” . Néhány nap cipőgyár egja ramant a gyár olylag a mun- ezett munkásal ott munkással a munkügyi kéltetőbizottság hely megállap- esében ugy az aránt részeseek részére két heri te járó fizetést nkásokat pedig e. A békéltető- let kielégítette apon a munkát

borsky és Fiai arvásáron fel- velt romániai nyua, az árak a áru 145-170,

Fiai cég

Saborskyözne Saborsky József idemények címe Grossmarkthall

et, előfizetéseket Uj Kelet nagy- Ezredévi emlék- áz-u. 51.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Héber és német órákat adok. Cim a kiadóhivatalban. 596

A nyári fűrdőszekcionra kerestetik látogatott fűrdőhelyre passio vezetésére egy vallásos, ügyes, teljesen perfekt szakácsnő. Megkeresések "Pension" jellegre az Uj Kelet kiadóhivatalához küldendők. 541

HUNWALD

Sinj, Str. Vlahuja (völi Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üregesiszolda és tölgygyár. Táblatveg raktár és áruvezérlési vállalat. Hibás táblákat újraforgalmazása 100%

Keresek a belvárosban egy szoba konyhá; lakást azonnali beköltözésre. Lehetőleg fűrdőszobával. "Jól fizetek" jellegre a lap kiadóhivatala a további.

Kivándorlás miatt eladó két háló, szalonnagarnitúra, szőnyeg, csillár, konyhaberendezés stb. Férfi és női szövetek fél árban. Megtekinthető 1-3-ig. Király-u. 45. 597

Butorozott szoba kiadó, Cim megtekinthető Árpádotos 11. utca 4.

Ke esek azonnaira egy német leányt két kis leányta melé. Cim a kiadóban.

Belvárosban, elutazás miatt kiadó három szoba, konyha, veranda, melé helyiségekkel, parkirozott udvarban (butorozva). Ertekezhetni dr. Márk, Főter 6. 597

Lakásért tanítanz tartó diák elemistát és chimist rásit. Cimeket a kiadóba kérek. 593

Magánjáró öntvényeket gyorsan és megmunkálva szállit Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 1819

P. Planváltat
a legnagyobb lételemben is olcsón árusít a Victoria Oradea-Mare gépgyár

Intelligens izr. jobb nő elmenne házvezetőnek vagy anyahelyettesnek. Le eleket "Szorgalmat" jellegre a kiadóba. 58

2 drb. írógép és 1 drb. National pénztárcassza eladó. Megtekinthető Cluj, Calea Regale Ferdinand No 70

Telefon 446

SINGER
Piaja Reg. Ferdinand 66. (Tölgy) Függe Kúreg

Sifonfejgyár

és nikkelező telep. Szikvizes és kracherlis üvegek, valamint mindenféle gumik gyári raktera. Üvegnevelés. Régi fejek átöntése a legelőnyösebb árban.

GYAPJUIPAR R. T. TIMIȘOARA

Gyapjmosóda, gyapjufésülde, kamgarn, vigogne-szővőde, takácsmühelyek, mügyapjgyár, apretura, festőde.

Köiött és szövöttáru gyár
Körülbelül 2000 munkást foglalkoztat. Saját konfekció és juhtenyésztés

MARTIN PAL Jun.

Cluj, Piața Mihail Viteazul 25.

כשר ועלמאות פאבריק
עלמאות אלעלמאות
עלמאות אלעלמאות
עלמאות אלעלמאות

Most jelentek meg!

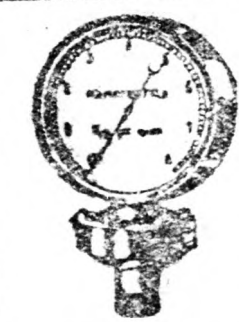
- Quido da Veroca: Yvelis 200
- Pettenkoffer: A bor és annak készítése 300
- Kékassy: A magyar vadász kézikönyve 240
- Camille Marbo: Madeleine 200
- Claude Anet (Egy orosz diáklány regénye Szaboleska László: Gárdonyi Géza élete és költészete 165
- Biró Lajos: Toinette 120
- France: A Föld élete 125
- " (kötve) 180
- France: A Föld élete 250
- " (kötve) 300
- Tagore: Gora 190
- " (kötve) 260
- Wassermann: Faber 150
- " (kötve) 220
- Wells: Tono Bungay 250
- " (kötve) 320
- Dáros-Kovács: A szociális eszmék fejlődése a modern szocializmusig. 250
- Lengyel: Tamás érdeklődik 150
- Osszeddovszky: Ázsiai titkok, ázsiai emterek 360
- Sven Hedín: Pekingtől Moszkváig 360
- Hanka: Universum (Ifjuság és család számára 340
- Párkányi: Ady-versek (Magyarozatos kiadás 90
- Loránt: A bélyeg (Bevezetés a bélyeggyűjtésbe) 120
- Voisins: A keresztuti csárda 120

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett

Zsoldos tanintézet

Az ország legrégibb és legjobb előkészítő tanintézete. Teljes anyagi felelősség mellett készít elő középiskolai magánvizsgákra, ösztöndíjra vidéki tanulót is.

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Tel. I. 124-47.

Manométereket

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal. GÁSPÁR műszerész, Arad Str. Horia I. (v. Széchenyi-u.) Javítás végett beküldött műszereket állami hitelesítéssel ellátva, rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315 sz.

Kérjen mindentűt

Pierre borolva-pengét.

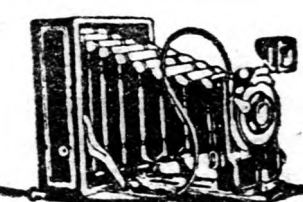
A legjobb fémkeverék, a legtökéletesebb gyártmány. Garantált minőség. 1800

Kalmár Áruforgalmi Rt.

Cluj, Str. Regina Maria 25.

Kizárólagos borszéki ásványvizlerakat.

A legjobban felszerelt raktár mindenféle ipari cikkekben. Fésék és fűszar ergos és endetail. Mind-nkor a legolcsóbb napi árak. Telefon interurban 4-25.

Vidéki amatőr fényképezők

kérjenek arjegyzéket

POLITZER

fotóruházatól Carei-Mare. Vidéki szétkül dés. Alapítotott 1896.

Varrógépek, Kerékpárok és Gramofonok
Hermes 14264
olcsó áron kaphatók

Hans Krauss,
Sibiu, Str. Faurului 20.

Rendkívüli alkalmi árak!

I-a színes french ing csak 260 lej
Selyem elejű ingek, legfinomabb kivitelben csak .. 350 lej

WEISS SIEGFRIED

kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz

Ursus-Extra

világos sörkülönlegesség mindenütt kapható.

CZELL-Sörfőzde, Kolozsvár-Monostor

Szerkesztőség
hivatal és
Cluj-Kolozsvár
L. Pop (Brassay-
Telefon
szerk. és kiadó
977, 228 és
Is. N. Sz. —
Egy szám ára
ron és vidéken
Bukarestben

1926 február

A két p

(Cluj)
a zsidó vá
A ne
zóna a vá
bizottai al
A z
felé való
mentálja,
lán kívánj
Dönt
mert ez a
rétegekben
mokratiku
elő zsidó
nelkül alk
idejében v
kulturális,
mokrácia
és hogy a
Zsid
nyesség,
sággal sz
len a zsid
A z
juliai ala
kisebbség
gal felru
delkezésé
A n
mint Erd
folytán k
választás
a zsidósá
A v
déli tago

A zsidó
sorsdöntő el
blokk, amely
latát igyek
első pillanat
hogy az ő f
mint más p
ponti válas
lyen a lelke
balra esik a
választásoko
maradandó
zsidó nép h
hogy nem
van szó s m
hezedett a
volt oly ne
utjára.

De végre
blokk mege
párttal s ez
községi vála
ellenzék sor
fog felvetőd
zékkel és m
lis párttal k
kézenfekvő
sik nagy ki
tált a korm
lasztási meg
Miért épen
társadalmi
kormányok
inkább kell